БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 161 (1939)
16 АВГУСТ ЧОРШАНБА 1961 ЙИЛ
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ БЎШАШТИРМАЙ, ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

<>

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахта йиғим-теримини шайланиб кутиб олиш ва ҳосилни сақлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарорда шу нарса қайд қилинадики, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажариш ва КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун курашиб, бу йил чигит экишни уюшқоқлик билан ўтказдилар, уни текис ундириб олдилар ва сув танқислиги натижасида юз берган қийинчиликларни енгиб, олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун ғайрат билан ишламоқдалар. Асосий пахта майдонларида ғўза нормал ривожланмоқда, пахтанинг анча барвақт очилиши кутилмоқда.

Ҳосилни тезроқ етилтириш ва янада кўпайтириш учун курашда ҳамма майдонда, айниқса ғўза яхши ривожланмаган майдонларда суғориш ва бошқа тадбирларни амалга ошириш, бунда агротехника қоидаларига қатъий риоя қилиш катта аҳамиятга эгадир.

Бироқ, колхоз, совхоз ва районларнинг айрим раҳбарлари ўртасида, дейилади қарорда, хотиржамлик кайфияти юз бермоқда. Ғўза парваришини эрта тўхтатиб қўйишга уриниш ҳоллари учрамоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги совхозлар бош бошқармаси, «Узсельхозтехника» Республика бирлашмаси, республика Қишлоқ хўжалик ва Сув хўжалик министрликлари, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, колхозларнинг правлениелари ва совхозларнинг директорлари августда ғўза парваришининг бўшаштириб юборилмаслиги учун ҳамма чораларни кўришлари, ҳар бир участкада экиннинг аҳволига қараб дала ишларини табақалаштириб бажаришни ташкил этишлари керак.

Бригадирлар, механизаторлар, колхозчилар ва совхоз ишчиларига нисбатан талабчанликни ошириш, дала ишларини сифатли бажаришни, ўсимликларни, кўсак ва тугунчаларни тўла сақлаб қолишни талаб қилмоқ керак.

Ҳосил тўплаш ишларини кучайтириш билан бир вақтда пахта териш ва тайёрлашни уюшқоқлик билан қисқа муддатда ўтказиш учун тайёргарлик ишларини қизитиш лозим.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Иттифоқ ҳукуматининг республикада 1960 йилги пахта йиғим-терими даврида жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйилганлигини мутлақо тўғри кўрсатиб ўтганлигини қайд қиладилар. Бундай хато ва камчиликлар оқибатида 2 миллион 300 минг тонна ёки тайёрланган пахтанинг 75 проценти давлатга нормадагидан ортиқча намликда сотилди. Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларининг тайёрлаш пунктларига ҳўл пахта айниқса кўп топширилди. Келтирилган пахтанинг 95 проценти белгиланган нормадагидан ортиқча ифлосликда қабул қилинди.

Кўпгина колхоз ва совхозларда пахтани хом териш кенг тус олди, пахтани офтобда қуритиш учун майдончалар етишмади. Кўпгина пахта сушилкалари ремонт қилинмади ва улардан мавсумда мутлақо фойдаланилмади.

Пахтанинг анча қисми кўпинча кечқурун ва тунда ташиб келтирилди, бу эса колхоз ва совхозлар, тайёрлаш шахобчалари ишини қийинлаштирди, бунинг натижасида пахтанинг сифатини белгилашда ва уни группалаб комплектлашда хатоларга йўл қўйилди.

Айрим областларда ва районлардаги маҳаллий органлар тайёрлаш пунктларининг ходимларини сорти, намлиги ва ифлосланиш даражаси жиҳатидан стандартга тўғри келмайдиган пахтани қабул қилиб олишга мажбур қилдилар.

Ўтган йили пахта териш, қабул қилиш, уни сақлаш ва дастлабки ишлаш қоидаларининг бузилиши анча пахтанинг нобуд бўлишига олиб келди, бунинг оқибатида давлатга моддий зарар етди.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари назоратни бўшаштириб юборганликлари натижасида пахта тайёрлаш оператив ҳисоботини ошириб кўрсатиш, кўзбўямачилик каби шармандали фактлар юз берди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида кўрсатиб ўтиладики, августда экинларни парвариш қилиш билан бир вақтда ҳар бир колхоз, совхоз, пахта заводи ва тайёрлаш пункти пахта йиғим-теримига ва уни тайёрлашга пухта ҳозирлик кўриши керак.

Ваҳоланки, текшириш шуни кўрсатдики, пахта териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш қониқарсиз бормоқда, тайёргарлик ишлари бу йил машинада камида 600 минг тонна пахта териш ва бир миллион тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиш вазифаларига жавоб бермайди.

8 мингта пахта териш машинасидан 2548 таси ёки 31.8 проценти тахт қилинган, холос. Тошкент, Самарқанд областларининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхоз ва совхозларида терим машиналарини тайёрлаш айниқса ёмон ташкил этилган. 6982 кўсак чувиш машинасидан фақат 1732 таси тайёр қилинган. Бир қатор хўжаликларда терим машиналарини сифатсиз ремонт қилиш фактлари юз бермоқда. Кўпгина хўжаликлар кўрак терадиган машиналарни ремонт қилиш ва тахт қилиб қўйишга киришмаганлар.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши пахта териш техникаси ва ремонт учун запас қисмларни белгиланган муддатда етказиб бермаяпти. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш воситалари учун метизлар, поковкалар ва штамповкалар ҳали ҳам тайёрланган эмас.

Кўпгина пахта заводлари ва тайёрлаш пунктларида бу йилги пахта ҳосилини қабул қилиб олиш, сақлаш ва ишлашга тайёргарлик чўзилиб кетди, пахта сақланадиган биноларни қуриш, пахта ғарам қилинадиган майдонларнинг ремонти ва қурилиши кечиктирилмоқда. Тайёрлаш пунктларида даладан қоп-қанорсиз ташиб келтириладиган пахтани қабул қилиб олишга тайёрлик қониқарли эмас.

Янги қуритиш-тозалаш цехлари қуриш ва мавжудларини модернизациялаш секинлик билан бормоқда.

Кўпгина тайёрлаш пунктларида колхозларга сотиш учун етарли миқдорда этак ва қоп-қанор йўқ. Айрим тайёрлаш пунктларида 1960 йилги ҳосилнинг анчагина қисми ташиб олинмай, ҳали ҳам сақланмоқда. Бу эса уни қайта ишлашнинг, шунингдек омборларни ва майдонларни ремонт қилишнинг кечикишига сабаб бўлаётир.

Колхоз ва совхозларда пахта қуритиладиган асфальт хирмонлар қуриш ва сушилка хўжалигини тайёрлаш жуда секинлик билан бораётир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигидан, республика Министрлар Совети қошидаги совхозлар Бош бошқармасидан, Қишлоқ хўжалик министрлигидан, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашидан, «Узсельхозтехника» Республика бирлашмасидан, область ва район партия комитетларидан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советидан, область ва район ижроия комитетларидан 1960 йилда пахта териш, қабул қилиб олиш, унинг сифатини аниқлаш ва сақлашда йўл қўйилган хато ва камчиликларнинг бу йил яна такрорланмаслиги учун зарур чораларни кўришни талаб қилдилар.

Область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси, область ижроия комитетларининг раислари ва пахта тайёрлаш трестларининг бошқарувчилари пахтани қабул қилиб олишда сорти, намлиги ва ифлосланиш даражаси жиҳатидан стандарт талабларига жавоб бериш учун, давлат томонидан сотиб олинган пахтанинг тўла сақланишини таъминлаш учун, пахта тозалаш заводлари ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг сифати устидан назорат ўрнатиш учун шахсан жавобгардирлар, деб белгилаб қўйилди.

Тайёрлаш пунктларининг ва пахта тозалаш заводларининг ходимлари пахта ҳосилининг ҳаммаси қабул қилиб олингач ва бунда стандарт талабларига қатъий риоя қилинган ва қабул қилиб олинган пахта тўла сақланган ҳолдагина пахта тайёрлаш планини бажарганликлари учун мукофотланишлари мумкин.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тайёрлаш министрлигига, совхозлар Бош бошқармасига, «Узсельхозтехника» Республика бирлашмасига, Қишлоқ хўжалик министрлигига, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига ҳамма ҳосилни сира нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш ҳамда Ватанга камида 3 миллион 200 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилиши учун ҳар бир бригадада пахта теримига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилишини таъминлаш вазифаси топширилди.

Пахта теримига тайёргарлик тадбирларини ишлаб чиқиш ва уни бажаришда колхоз ва совхозларда пахта териш техникасидан тўла ва унумли фойдаланишни, йиғим-терим ишларига меҳнатга қобилиятли кишиларни мумкин қадар кўпроқ жалб қилишни, колхозчиларга ва совхоз ишчиларига уларнинг унумли ишлашлари учун зарур шарт-шароит яратиб беришни, хирмонларни, саройларни, бостирмаларни, шийпонларни ва сушилкаларни ремонт қилиш ва янгиларини қуришни таъминлашни, транспорт воситаларини, йўл ва кўприкларни тайёрлашни кўзда тутиш керак. Барча тайёргарлик ишлари 20 августдан кечиктирилмай тугалланиши лозим.

Қарорда Тайёрлаш министрлиги, Совхозлар Бош бошқармаси, «Узсельхозтехника» Республика бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, Қишлоқ хўжалик министрлиги, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари зиммасига колхоз ва совхозларнинг, тайёрлаш пунктлари ва пахта заводларининг пахта йиғим-теримига, пахтани қабул қилиб олиш, сақлаш ва уни қайта ишлашга тайёрлигини текшириш ҳамда текшириш якунларини 25 августгача Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига маълум қилиш вазифаси юклатилди.

Ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишнинг алоҳида аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, колхоз ва совхозларнинг ишчи кучларидан, қишлоқ жойларда яшайдиган ишга яроқли аҳолидан тўла фойдаланиш, пахта йиғим-теримида ишлайдиган кишилар сонини камида 1 миллион 100 минг кишига, шу жумладан Тошкент областида 160 минг кишига, Фарғона областида 160 минг кишига, Андижон областида 240 минг кишига, Самарқанд областида 140 минг кишига, Бухоро областида 110 минг кишига, Сурхондарё областида 140 минг кишига, Хоразм областида 75 минг кишига ва Қорақалпоғистон АССРда 75 минг кишига етказиш вазифаси қўйилди.

Пахтанинг сифатини ошириш ва теримчиларнинг унумли ишлашини таъминлаш мақсадида партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига пахта теримида меҳнатнинг тўғри ташкил этилишига доимий эътибор бериш ва пахтани кўп марта териш практикасидан воз кечиб, барча ҳосилнинг уч-тўрт теримда йиғиштириб олинишини таъминлаш вазифаси юклатилди.

Қарорда айтиладики, пахта терими оммавий равишда бошлангунча кўсаклар тез очиладиган қурғоқ ерларда (машина теримига ажратилган майдонлардан ташқари), шунингдек ғўза касалланган ерлардаги ҳосилни териб олиш лозим, токи дастлабки теримда пахта сифати, айниқса уруғлик пахтанинг сифати бузилмасин. Бригада бошлиқларига ҳар бир теримчининг кунига ишлайдиган қаторларини ажратиб бериш ва бутун кун давомида терим сифатини текшириб бориш топширилди. Пахтани нобуд қилиш, уни ифлос қилиш, чаногида чала қолдириб кетиш ва хом пахтани териш фактлари аниқланган тақдирда айбдорлардан камчиликларни тугатишни ва аралаштириб юборилган пахтани сортларга ажратишни талаб қилиш керак. Ишдаги камчиликлар бартараф қилинмагунча ҳақ тўланмасин.

Бу йилги шароитни ҳисобга олиб, пахта теримида кундалик нормани ва унга ҳақ тўлашни қайта кўриб чиқиш, бунда далаларнинг ҳосилдорлиги ва пахтанинг очилиш даражасига қараб нормани табақалаштирган ҳолда белгилаш лозим. Шундай тартиб ўрнатилиши зарурки, бригада бошлиқлари колхозчиларнинг пахта теримида қатнашишларини шахсан ўзлари ташкил қилсинлар, кучлик терим якуни ўша куннинг ўзида муҳокама қилинсин ва белгиланган норманинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган чоралар кўрилсин. Даромадларнинг тўғри тақсимланиши учун пахта йиғим-теримининг дастлабки куниданоқ ҳар бир бригаданинг ҳосилини алоҳида-алоҳида ҳисобга олиш ташкил қилинмоғи керак.

Колхозларнинг ишлаб чиқариш-молия планларида кўзда тутилган норма ва баҳоларга мувофиқ колхозчиларнинг меҳнатига камида ҳар 15 кунда бир марта ҳақ тўлаб турилиши керак. Мавсум нормасидан ошириб терган пахтаси учун иш тариф ставкасининг бир ярим баравари миқдорида ҳақ тўланиши лозим.

Совхоз ишчиларининг меҳнатига терим вақтида Ўзбекистон ССР совхозлари учун белгиланган ишбай-мукофот системаси асосида ҳақ тўланиши лозим.

Колхозларнинг правлениелари ва совхозларнинг раҳбарларига теримчилар учун 3-4 тонна миқдорида мавсум нормасини белгилаш, теримчилар ўртасида мавсумда 7-10 тонна ва ундан ҳам кўп пахта териш ҳаракатини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш ва кенгайтириш тавсия қилинди. Илғор теримчиларга доимий ғамхўрлик қилиш, уларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш лозим.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, пахта тозалаш системасининг ходимлари зиммасига йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ пахта териш, қуритиш, ташиш вақтида унинг нобуд бўлишига, шунингдек пахтанинг пайхон қилинишига қарши қаттиқ кураш олиб бориш, колхозчиларга ва совхоз ишчиларига, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига ва барча теримчиларга етиштирилган ҳосилни тўла сақлаб қолиш учун, пахтанинг турли йўллар билан нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун жавобгар эканликларини тушунтириш вазифасини юкладилар. Пахтани хом териш тақиқланиши. Пишмаган пахтани териш — давлат, колхоз ва совхозларнинг манфаатларига жиддий зарар деб ҳисобланиши керак. Пахтани нобуд қилиш ва пайхон қилишда айбдор бўлган шахслар қатъий жавобгарликка тортилиши лозим.

Сентябрь ойида колхоз ва совхозларнинг пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш ва уни давлатга сотишдаги фаолиятини баҳолаган вақтда, машина теримига ажратилган майдонлар ва бу ерларда пахтанинг очилиш даражаси ҳисобга олиниши керак.

Қишлоқ хўжалик министрлигига, Совхозлар бош бошқармасига ва унинг жойлардаги органларига ҳар бир уруғчилик хўжалиги учун терим бошлангунга қадар уруғлик чигит тайёрлаш плани ва дала апробациясига мувофиқ уруғлик пахта тайёрлаш юзасидан топшириқ бериш вазифаси юклатилди.

Уруғлик пахтани қўлда териб олишни ҳар бир тупда 3-5 тадан кўсак яхши етилиб, нормал очилгандан сўнггина бошлаш; уруғлик пахтани қўлда териб олишдан аввал касал ғўзалардаги, шунингдек, касалга чалинган кўсак пахтасини териб олиш белгилаб қўйилди. Уруғлик пахтани машинада териш кўсакларнинг ярми яхши етилиб очилгандан сўнг бошланиши ва бир терим билан тугалланиши лозим. Уруғлик пахтани қўлда терганда ҳам, машинада терганда ҳам кундалик норма оддий пахтани териш нормасига нисбатан 20 процент камайтирилиши зарур. Уруғлик пахтани 5 октябрдан кечиктирмай, республиканинг Шимолий районларида эса 10 октябрдан кечиктирмай териб олиш керак.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, область пахта тайёрлаш трестлари ва пахта заводларининг директорларига:

пахта заводлари ва тайёрлаш пунктларида уруғлик материалларга нисбатан тўғри муносабатда бўлиш, уруғлик пахта тайёрлаш, сақлаш, тозалаш, ташиш ва колхоз ва совхозларга уруғлик чигит тарқатишга доир инструкциянинг бузилишига йўл қўймаслик;

қўлда ва машинада терилган уруғлик пахтани тайёрлаш пунктларига намлиги 8 процентдан ошмаган тақдирдагина қабул қилиш ва уни 12-15 кун давомида миқдори 250 тоннадан ортмайдиган қилиб ғарамлаш топширилди.

Областлар томонидан машиналарда 600 минг тонна пахта териш, шунингдек бир миллион тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш мақсадида «Узсельхозтехника» Республика бирлашмасига, Совхозлар бош бошқармасига, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига қуйидаги вазифалар топширилди:

«Узсельхозтехника»нинг ҳар бир район бўлимида, ҳар бир колхоз ва совхозда пахта териш машиналари ва пахтани қоп-қанорсиз ташиш воситалари ремонти аҳволини 10 кун ичида кўздан кечириб, терим машиналари, кўсак чувийдиган агрегатлар ва бошқа техникани ремонт қилишни ташкил этиш, шу мақсадда зарур миқдорда ихтисослаштирилган ремонт бригадалари ташкил қилиш, уларни малакали ишчилар билан таъминлаш; «Узсельхозтехника»нинг ҳар бир район бўлимида, ҳар бир колхоз ва совхозда терим машиналарини ремонт қилишни 25 августгача ва кўсак чувиш машиналарини ремонт қилишни эса 15 сентябргача тугаллашни кўзда тутиб, бу машиналарни ремонт қилишнинг календарь графигини тузиб чиқиш ва тасдиқлаш;

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА)

2030 ЦЕНТНЕРГА ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ЭРИШДИК?

Илғор тажриба минбари

Баҳорда бизнинг бригадамиз аъзолари **«Бу йил ҳар гектар ердан 2000 центнердан силосбоп кўкпоя етиштирамиз ва машҳур маккажўхорикор Любовь Лидан қолишмаймиз»** деб қатъий аҳд қилган эдилар. **Мана энди 38 гектар ернинг ҳар гектаридан 2030 центнердан силосбоп кўкпоя ҳосили ўриб олдик. Чорва молларимиз учун 7714 тонна силос бостирдик.** Баъзилар айтишар, «ҳа, уларнинг ерлари серунум, сувлари мўл-кўл, ишчи кучлари етарли» деб. Тўғри, бизнинг ишчи кучларимиз, сувимиз етарли. Лекин, еримиз одатдаги ерлардан.

Хўш, бўлмаса бундай ютуққа қандай қилиб эришдингиз, деган савол беришлари мумкин. Ютуқларимизнинг ҳеч қандай сири йўқ, деб айтиш менга одат бўлиб қолган. Чунки, ҳақиқатан ҳам ютуққа эришиш учун ҳеч қандай сирнинг тилини билиб олиш керак эмас. Сўзимнинг устидан чиқаман, халқ олдида юзимни ёруғ қиламан деган ҳар бир меҳнаткаш ҳалол меҳнат қилса, ҳамма талаб қилинган тадбирларни ўз вақтида беками-кўст амалга оширса, кўзлаган мақсадига, албатта, эришади.

Бригадамиз аъзолари мана шуларга жуда катта эътибор билан қарайдилар. Биз ўтган йили 25 октябрдаёқ маккажўхори экиладиган ерларимизни чуқур шудгорлаб қўйган эдик. 30 сантиметр қилиб ҳайдалган шудгорни экиш олдидан бороналадик ва мола бостирдик. **Ҳар бир гектар ерга 600 килограммдан суперфосфат солдик.** 1 дан 4 мартгача далаларимизни кафтдек қилиб текисладик. Экиш кампаниясига ҳамма нарса ўз вақтида тахт қилиб қўйилганлиги туфайли уруғликни 26 мартданоқ экабошладик. Бу ишга керакли воситаларни жалб қилганлигимиз туфайли экишни уч кун деганда муваффақиятли тугатдик. Экишни тугаши биланоқ ўқариқлар олдик.

Етилган ерларга ўз вақтида экилган маккажўхори тез ўтмай униб чиқди.

Маккажўхорини яганалашда гап кўп. Ўртоқ Н. С. Хрушчев, агар мўл-кўл ҳосил оламан десанг, бир уяда иккитадан ортиқ кўчат қолдирма, деган эди. Бу жуда ҳақ гап. Биз тажрибамизда буни синаб кўрдик. **Агар бир уяда учта-тўртта кўчат қолдирилса, кўчат сони кўпаяди-ю, ҳосил камаяди.** Негаки, ҳар уяда туп кўпайган сари поялар ингичка бўлиб қолади, сўталар яхши пишиб етилмайди. **Агар ҳар бир уяда иккитадан кўчат қолдирилса, ўсимлик яйраб ўсади, қуёшдан яхши баҳра олади. Поялар қалин бўлиб ўсаберади. Сўталар барвақт думбул бўлиб етилади.**

Биз худди ана шундай қилдик — ҳар бир уяда иккитадан кўчат қолдирдик. 20 апрелдан бошлаб эса узунасига ва кўндалангига культивация қилабошладик. Токи иккинчи культивацияни бошлашимизга қадар далаларда бирорта ҳам ёввойи ўтни қолдирмадик. **Иккинчи культивацияни ротацион звеноли культиваторлар билан бажардик.** Бу агрегат бизга жуда қўл келди. Ротацион звеноли культиваторлар ерни юмшатиб кетиш билан бир вақтда ёввойи ўтларни илдизлари билан қўпориб ернинг бетига чиқариб ташлайди.

Маккажўхоримизни бутун вегитация давомида икки марта озиқлантирдик. Биринчи озиқлантиришни 7—11 майда ҳар гектар ерга 200 килограммдан аммиак селитра, иккинчисини ҳар гектар ерга 300 килограммдан аммиакли селитра солиб июнь ойининг охири ва июль ойининг биринчи кунида амалга оширдик.

Маккажўхоримизни ўриб олгунимизча беш марта суғордик. Бир суғориш билан иккинчи суғориш орасида 15 кундан вақт ўтди.

Йиғим-терим пайтида ўсимлигимизнинг бўйи 5,5—6 метрга етган эди. Ҳар бир поянинг вазни ўрта ҳисобда 3,5—4 килограммни ташкил этди. Бир тупда кам деганда икки-учтадан думбул сўта бор эди.

Етиштирган ҳосилимизни ўриб олишда бироз қийинчиликка ҳам дуч келдик. Чунки, силос комбайни биз етиштирган баланд бўйли маккажўхориларни ўриб олаолмади. Ўримни қўл кучи билан бажардик. Энди олимларимиз, конструкторларимиздан сўрардикки, бизга 6 метрлик ва ундан ҳам баланд маккажўхориларни ўриб оладиган ажойиб машиналар яратиб берсалар.

Бригадамиз аъзолари коммунизм йўлига ёрқин машъал ёққан жонажон Коммунистик партиямизнинг янги Программа ва Устави проектларидан ғоят руҳланиб кетдилар. Биз фидокорона меҳнатимиз билан тинчлик ишига, — коммунизм қурилишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

АЛЕКСАНДРА НИ,
Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи.

Суратда: ўртоқ Александра Ни.

Ш. Шораҳмедов фотоси.

УКРАИНАДАГИ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

КЕНГАШ ИШИДА Н. С. ХРУШЧЕВ ҚАТНАШДИ

КИЕВ, 14 август. (ТАСС). Бугун Украина КП Марказий Комитетида Украина КП область комитетлари биринчи секретарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев қатнашди.

Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. В. Подгорний ўрим-йиғимнинг бориши ҳамда давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, Украина қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга доир баъзи масалалар ҳақида сўзлаб берди.

Кенгашда Украина КП Полтава область комитетининг секретари В. Г. Комяхов, Киев область комитетининг секретари П. Е. Шелест, Винница область комитетининг секретари П. П. Козирь, Сталино область комитетининг секретари А. П. Ляшко, Луганск область комитетининг секретари В. В. Шевченко, Одесса область комитетининг секретари М. С. Синица, Чернигов область комитетининг секретари П. Е. Дорошенко, Львов область комитетининг секретари И. С. Грушецкий, Закарпатье область комитетининг секретари Ф. К. Шчербаклар сўзга чиқди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар қишлоқ хўжалик ишларининг бориши тўғрисида, колхозчилар, совхоз ишчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездини муносиб кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликлари ҳақида гапириб бердилар.

Кенгаш қатнашчилари партия ва совет органларининг қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли тугаллаш соҳасида олиб бораётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлари тўғрисида гапириб бердилар.

Республика колхозчилари ва совхоз ишчилари яхши ҳосил етиштирдилар, ўрим-йиғимни ва давлатга ғалла сотишни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Қишлоқ меҳнаткашлари ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқдалар ва ошириб бажармоқдалар. 10 августгача давлатга 568 миллион пуддан ортиқ ғалла сотилди. Республика далаларида маккажўхоридан яхши ҳосил етилмоқда. Меҳнаткашларнинг куч-ғайрати ҳозир донли, крупа, дуккакли экинлар ва бошқа экинларни ўриб-йиғиб олиш ишларини муваффақиятли тугаллашга, силос ва дон учун етиштирилган маккажўхорини, қанд лавлагини йиғиштириб олишга яхши тайёргарлик кўриш ва ҳосилни нобуд қилмай йиғиштириб олишга, чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтиришга қаратилган.

Кенгашда ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. У айтдики, республиканинг колхозчилари, совхоз ишчилари, коммунист ва комсомоллари, қишлоқ хўжалик мутахассислари яхши меҳнат қилдилар ва мўл ҳосил етиштирдилар. Украина партия ташкилоти, деди ўртоқ Н. С. Хрушчев, колхоз ва совхозларда катта ташкилотчилик ишлари олиб борди.

Н. С. Хрушчев республика партия ташкилотини барча қишлоқ хўжалик экинлари ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ва нобудгарчиликка йўл қўймасдан тугаллаш, уруғлик жамғаришни, давлатга ғалла сотиш юзасидан олинган мажбуриятларнинг бажарилишини ҳамда меҳнат кунлари учун ва қўшимча ҳақ тарзида бериладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари зарур фондларининг вужудга келтирилишини таъминлаш учун бутун куч ва воситаларни сафарбар қилишга даъват этди. Ҳозирги вақтда энг муҳими дон ва силос учун етиштирилган маккажўхорини ўз вақтида йиғиб олишдан, чорвачиликни ем-хашак билан таъминлашдан, кузги дон экишни ўз вақтида ва яхши сифатли қилиб ўтказишдан иборат.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш масалалари юзасидан бир қанча кўрсатма ва маслаҳатлар берди.

Корея Халқ Демократик Республикаси ва СССР раҳбарлари бир-бирларига табрикнома юбордилар

МОСКВА, 14 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Миллий байрам — Корея озод қилинган куннинг 16 йиллиги муносабати билан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг раиси Ким Ир Сенга ва Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси Президиумининг раиси Цой Ен Генга табрикнома юбордилар.

Табрикномада Корея Халқ Демократик Республикаси билан СССР ўртасидаги дўстлик ва маҳкам самарали ҳамкорлик тобора мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда, деб таъкидланади ҳамда Корея Халқ Демократик Республикасининг Кореяни тинч йўл билан қайта бирлаштириш учун курашда тинмай сарф қилаётган куч-ғайрати корейс халқининг муқаддас орзуси рўёбга чиқишига — тинч демократик асосда бирлашган Корея давлатининг вужудга келтирилишига олиб келади, деб қаттиқ ишонч билдирилади.

Миллий байрам муносабати билан Ким Ир Сен ва Цой Ен Геннинг Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежневга юборган табрикномасида таъкидланадики, қардош совет халқи озодликдан кейинги бутун давр мобайнида корейс халқига унинг социализм қуриш ва мамлакатни тинч йўл билан бирлаштириш учун олиб бораётган курашида изчиллик билан актив ёрдам ва мадад бериб келди ва ҳозир ҳам шундай ёрдам ва мадад бермоқда.

Корейс халқи марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб, тинчлик, социализм ва коммунизмдан иборат улуғ иш учун умумий курашда Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик лагерь мамлакатлари билан қардошларча дўстлик ва жипсликни янада мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам бутун кучини сарф қилади.

* * *

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Корея Халқ Демократик Республикаси Ташқи ишлар министри Пак Сен Чер ҳам бир-бирларига табрик телеграммаси юбордилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ПРОГРАММАСИ ПРОЕКТИ МУҲОКАМАДА

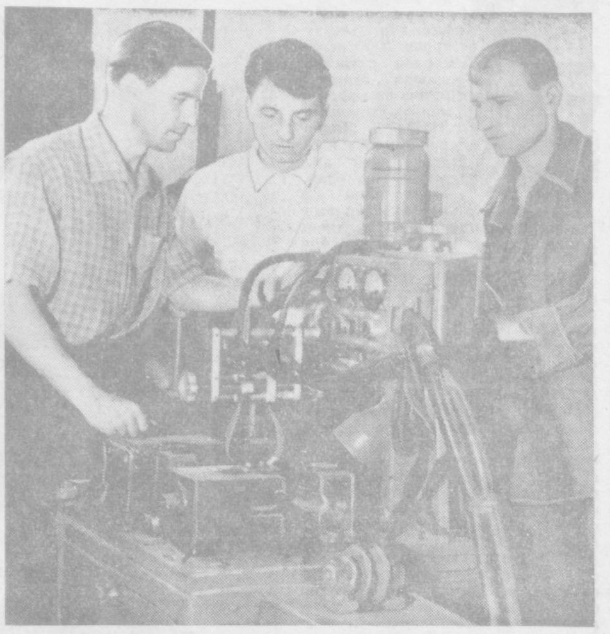

Ўзбекистон Совнархозига қарашли Давлат машинасозлик технологияси конструкторлик бюроси пайвандлаш лабораториясининг ходимлари трубаларни бир-бирига пайванд қилувчи автомат установка тайёрладилар. Бу установкадан қишлоқ хўжалик машинасозлик корхоналарида кенг фойдаланилади. Суратда: (чапдан) пайвандлаш лабораториясининг инженерларидан А. Москательников, В. Яковлев ва пайвандчи лаборант В. Гадетский ўртоқлар янги установкани кўздан кечирмоқдалар.

М. Комлев фотоси.

МУТТАСИЛ ЮҚОРИ ҲОСИЛ ОЛИШ УЧУН

Партиямизнинг янги Программа проектида алмашлаб экишни жорий қилиш ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омили эканлиги алоҳида қайд этилган.

Алмашлаб экиш асосида муттасил юқори ҳосил олиш мумкин. Бу эса пахтанинг таннархини камайтиришнинг негизидир. Арзон маҳсулот етиштириш ўз навбатида колхоз хўжалигининг экономикасини мустаҳкамлайди, колхозчиларнинг турмуш даражасини янада яхшилайди. Партиямизнинг янги Программа проектидаги алмашлаб экиш ҳақидаги масалани биз ана шундай тушунамиз.

Хўш, бизнинг колхозда пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштириш юзасидан қандай тадбирлар амалга оширилаётир? Кейинги йилларда маҳсулдорлик ошиб бораяптими ёки камайиб кетаяптими? Колхозимиз қай томонга қараб бормоқда?

Бизнинг «Ленинизм» колхозининг «Ленинизм» участкасида 1956 йилда ҳар гектар ердан 35 центнергача етказиб ҳосил олинган эди. Лекин кейинги вақтларда колхозимизда катта ўзгаришлар юз берди. Қўшни «Париж Коммунаси» колхози ва Жамбул номли колхознинг бир қисми бизга қўшилди. «Париж Коммунаси» колхози 1956 йилда ҳар гектар ердан 25.7 центнердан ҳосил олар эди. Бизнинг колхоз билан бу хўжаликнинг ўртасидаги тафовут 9,3 центнер эди. Бунинг сабаби: «Ленинизм» участкасида алмашлаб экишга кўчилган, «Париж Коммунаси» участкасида эса бу нарса ҳали амалга оширилмаган эди. Шу туфайли бу хўжалик бирлашгандан кейин ҳосилдорлик табиий равишда пасайиб кетди.

Кейинги йилларда бу соҳада колхозимизда яна бир қатор тадбирлар амалга оширила бошлади. Колхозимизда алмашлаб экишни жорий қилишга қаратиб беда майдони кенгайтирилди. 1424 гектар ернинг 902 гектарида пахта, 377 гектарида беда жойлаштирилган. Қолганига бошқа турли экинлар экилмоқда. Жамбул номли колхоздан кейин қўшилган бир қисм ерларни ҳисобга олинмаганда, колхозимизда алмашлаб экиш асосан амалга оширилди деса бўлади. Шу туфайли кейинги йилларда ҳосилдорлик яна кўтарила бошлади. Масалан, 1959 йилда ҳар гектар ердан 23 центнердан ҳосил олинган бўлса, ўтган йили ҳар гектар ердан 27,2 центнердан ҳосил олинди.

Муттасил юқори ҳосил олишни таъминлаш учун биз ҳозир алмашлаб экишни тўла жорий қилиш тадбирларини амалга оширяётирмиз. Бунинг учун яна 21 гектар ерни ўзлаштиришимиз зарур. Бундан ташқари, 6-бригадада 20, 4-бригадада 20, 5-бригадада 10 гектар майда-майда карталар йириклаштирилиши, техникадан унумли фойдаланиш учун шароит яратилиши лозим.

Алмашлаб экишни тўла жорий этиш билан етти йиллик охирида ҳар гектар ердан оладиган ҳосилимиз 30 центнерданга етиши лозим. Умумий ҳосил 2172 тоннадан 2700 тоннага етиши зарур. Етти йиллик план охиригача ҳар йили олинадиган ҳосил 125 тоннадан кўпайиб боради. Бизнинг планимиз ва мўлжалимиз шулардан иборат.

Колхозимизда 790 бош қора мол, 3500 бош қўй, 265 бош чўчқа ва бошқалар бор. Алмашлаб экишнинг жорий этилиши мана шу чорва молларимизни ем-хашак билан таъминлаш учун катта ёрдам беради.

Ҳозир колхозчиларимиз зўр қизиқиш ва ҳавас билан партиямизнинг янги Программа ва Устави проектларини ўқиб ўрганмоқдалар. Айниқса қишлоқ хўжалигига доир масалалар уларни жуда қизиқтирмоқда. Уларда ҳосилдорликни ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, алмашлаб экишни жорий этишга доир қимматли гаплар бор ва амалга оширишимиз лозим бўлган вазифалар белгилаб берилган. Бизни ҳамиша ғалабадан-ғалабага олиб бораётган улуғ партиямизнинг янги Программа проектини ўқиб руҳланган колхозчиларимиз етти йиллик планда мўлжалланган ҳосилни етиштиришнинг уддасидан чиқадилар.

Тўйчи ТОЖИБОЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.

Шермат ЙЎЛДОШЕВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

ПАРТИЯМ

Монолит партиям — сен улуғ
қудрат
Сенинг теран фикринг бир
жаҳонга тенг,
Сенинг мазмунингда зафар
бор қат-қат,
Сенинг ғояларинг уммонлардан
кенг.
Сенсан ҳароратли ўт
юракларга —
Қайноқ меҳр солиб бахтга
чоғлаган,
Сенсан ишда толмас — чўнг
билакларга
Тоғни ағдарувчи қувват
боғлаган.
Нур бериб ҳар дилга меҳринг
ўтидан
Бошладинг энг ёруғ шарафли
йўлга,
Ол байроқ тутказдинг зўр
ишонч билан
Меҳнатда зафарлар яратган
қўлга.
О, шонли партиям дил
ўйимдасан
Сенсиз бўлмас ширин на завқ,
на кулгу.
Жўшқин таронамда, шўх
куйимдасан —
Қалбда муҳаббатдек қоласан
мангу.

Зиёд КОМИЛОВ.

Коммунизм ғалабаси ғайратимизга боғлиқ

(ЧИРЧИҚ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

<>

Бундан бир йил муқаддам республикада биринчи бўлиб Чирчиқ шаҳар меҳнаткашлари ўз шаҳарларини коммунистик меҳнат ва юксак маданият шаҳрига айлантириш учун кураш бошлаган эдилар. Бу соҳада қандай муваффақиятларга эришилди, навбатдаги энг зарур вазифалар нималардан иборат? Яқинда бўлиб ўтган шаҳар партия конференциясида асосий эътибор ана шу масалага қаратилди.

Конференция делегатлари КПСС Программаси проекти ҳақида область партия комитетининг секретари ўртоқ **С. М. Веселов**нинг, партиянинг янги Устави проекти тўғрисида шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **С. Ғ. Ёқубов**нинг докладларини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладчилар ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар Ленин таълимоти асосида ишлаб чиқилган партия Программаси ва Устави проектларини ишчанлик билан муҳокама қилдилар ва маъқулладилар. Конференция КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми маъқуллаган бу ҳужжатларни шаҳар коммунистлари ва барча меҳнаткашлари мамнуният билан кутиб олганликларини ва уларни амалга оширишга тайёр эканликларини таъкидлади.

Программа проектида, — дейди «Чирчиксельмаш» заводи партия ташкилотининг секретари **И. Х. Мусин**, — оғир индустрияни, унинг юраги машинасозликни зўр бериб ривожлантириш зарурлиги алоҳида таъкидланган. Заводимиз коммунистлари партиянинг бу кўрсатмасини бажариш учун курашни ҳамма чоралар билан кучайтирамиз демоқдалар.

Электркимё комбинати партия комитетининг секретари **С. Аҳмедов**, аппаратчиси **М. Вязенкова**, «Электромаш» заводи слесари **В. Баранчиков** ва бошқа ўртоқлар яқин келажагимиз қанчалар бахтиёр, завқли эканлигини ёрқин кўрсатиб берган Программа проекти барча ишчиларнинг, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг сиёсий ҳамда меҳнат активлигини ошириб юборганлигини, ўз коллективлари яқин келажакда қилинадиган ишлар режасини яна кўриб чиқаётганлигини айтдилар.

— Ҳар сафар тарихий ўзгариш юз бериши ва шароитнинг ўзгариши муносабати билан партия ўз Уставини ҳам ўзгартиб, янги шароитга мувофиқлаб келди, — деди Чирчиқ электркимё комбинати сиёсий маориф кабинетининг мудири **Е. А. Коновалова**. — КПСС тарихида бундай воқеа бир неча марта бўлган. Мана энди партия ўз олдига мамлакатимизда коммунизм қурилишини кенг авж олдириш вазифасини қўйган экан, демак шу даврда партиянинг ташкилий тузилиши, унинг амалий фаолият усуллари, партия аъзоларига талаби, яъни Устави ҳам ўзгариши керак эди, ўзгартилади. Биз Устав проекти билан танишиб чиқдик, комбинатимиз коммунистлари уни якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Конференция партия Программаси ва Устави проектларини якдиллик билан қувватлаб қарор қабул қилди.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **И. М. Савин** ҳисобот доклади қилди.

Шаҳардаги ҳамма корхона ва муассасаларда, қурилиш ташкилотларида коммунистик меҳнат корхонаси, цехи, сменаси, бригадаси ва зарбдори унвони учун кураш кучайтириб юборилди. 18 минг киши ишлаётган 22 корхона коммунистик меҳнат коллективи унвони учун курашаётир. 1500 дан ортиқ кишини бирлаштирган 107 бригада, смена ва участка бундай юксак номга сазовор бўлди. 390 кишига коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилди.

Коммунистик меҳнат мусобақаси қатнашчилари ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва иш маданиятини оширишга туб ижобий ўзгаришлар киритаётирлар, кишилар ахлоқига, психологиясига таъсир қилмоқдалар, уларни меҳнатга, коллективга, ижтимоий бурчга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбияламоқдалар. Мана шундай олижаноб кишилар сони кўпайганлиги натижасида шаҳар саноатчилари бу йил олти ойда ўтган йилнинг шу муддатидагидан 13,7 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Етти ойлик планни 104,7 процент қилиб бажаришга эришган Чирчиқ электрокимё комбинати республика Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида мустаҳкам тутиб турибди. Қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, 225-УНР коллективлари ярим йиллик иш натижалари учун Ўзбекистон Халқ хўжалик кенгаши ва қурилиш министрлигининг кўчма Қизил байроғини олдилар. «Чирчикхимстрой» коллективи ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети кимё бўйича давлат комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлди.

Деярлик ҳамма корхоналарда бир ёки бир неча хилдан янги маҳсулот ўзлаштирилди. Масалан, металлурглар бир неча хил қаттиқ қотишмалар тайёрлашни, ўғитчилар суюқ азот-фосфат ўғитини, электр машинасозлари минг киловатт кучланишли янги трансформаторни ва унга контроль-тақсимлов ускунаси ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Қишлоқ хўжалик машинасозлари такомиллаштирилган кўрак териш машинаси, чеканка машинаси ва 6Т-10 маркали трансформатор тайёрлашни ўзлаштирдилар. Шунингдек улар қатор оралиги 80-100 сантиметр бўлган майдондаги ғўзани культивация қиладиган культиваторнинг тажриба нусхасини ишлаб чиқардилар.

Саноат ва граждан қурилиши, мавжуд корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини кучайтириш, ишчиларнинг техника савиясини ўстириш соҳасида ҳам бирмунча муваффақиятлар қўлга киритилди.

Шу билан бирга делегатлар шаҳар партия комитети ва унинг раҳбарлари фаолиятида йўл қўйилган қатор жиддий камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

Хўжаликка конкрет партиявий раҳбарлик ҳали ҳам яхши йўлга қўйилган эмас. Шаҳарком секретарлари ишлаб чиқаришнинг энг муҳим масалалари билан етарлича шуғулланмайдилар, бошланғич партия ташкилотларига кам амалий ёрдам берадилар. Ҳамиша илғорлар сафида келган Чирчиқ шаҳри ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш етти ойлик планини бажара олмагани, айниқса «Узбекхиммаш», «Электромаш», Юмалоқдаги 7-темир-бетон буюмлари заводи сингари кенг кооперация асосида ишлайдиган йирик корхоналарнинг давлатдан анча қарздор бўлиб қолганлиги саноатга партиявий раҳбарлик яхши бўлмаганлиги натижасидир.

Шаҳарком секретарларининг иш услубида канцеляриячилик элементлари кучайиб қолган. Улар, делегатларнинг кўрсатишича, корхоналарда кам бўладилар, борганларида ҳам коммунистлар, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари билан суҳбатлашмайдилар. Шунингдек улар коммунистларнинг шикоят ва аризаларига эътибор билан қарамайдилар. Буни шаҳар партия комитетига январь, февраль, март ойларида тушган ариза ва шикоятлардан 20 га яқини ҳалигача кўрилмаганлигидан ҳам билиш мумкин. Ваҳоланки, партия Устави ариза ва шикоятни узоғи билан 20 кунда кўриб ҳал этишни талаб қилади.

Ҳисобот докладида маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини контроль қилувчи партия контроль комиссияларининг, шунингдек шаҳар партия комитети штатсиз инструкторларининг иши ҳақида бир оғиз ҳам гапирилмади. Бу бежиз эмас. Шаҳарком бу масалаларга эътибор бермай қўйган.

Бюрократларга, текинхўрларга, безориларга, олиб-сотарларга қарши кураш, комсомолга раҳбарлик, тарбиявий ишлар савиясини ошириш масалаларига ҳам шаҳар партия комитети ҳисобот даврида кам эътибор берганлиги конкрет фактлар асосида қаттиқ танқид қилинди.

Конференцияда область партия комитетининг секретари ўртоқ **С. М. Веселов** сўзлади.

Конференция муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди ва шаҳар партия комитетининг янги составини сайлади.

* * *

Шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ўртоқ **И. М. Савин**ни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **С. Ғ. Ёқубов** ва **Н. А. Фомина** ўртоқларни шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайлади.

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ

Халқ — коммунизм қурилишининг ҳал қилувчи кучидир. Партия халқ учун яшайди, халққа хизмат қилишни ўз фаолиятининг маъноси деб билади. Партиянинг халқ билан алоқаларининг янада кенгайиши ва чуқурлашиши коммунизм учун курашда муваффақият қозонишнинг зарур шартидир. Партия ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим масалалари юзасидан меҳнаткашлар билан доим маслаҳатлашишни, бу масалаларни умумхалқ муҳокамасига олиб чиқишни, партиясизларни ўзининг бутун ишида қатнашишга кенг жалб этишни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди. Социалистик демократия қанча кўп ривожланса, партиянинг меҳнаткашлар орасида олиб борадиган ишлари шунча чуқур ва ҳар томонлама бўлади, унинг оммага таъсири шунча кучли бўлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программаси проектидан.

Кўплаб малакали кадрлар етиштирамиз

Бутун совет халқи партиямиз XXII съездини халқ хўжалигининг ҳамма соҳалари бўйича янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритаётган ҳолда кутиб олмоқда.

Бу ғалабаларни қўлга киритишда коммунистик қурилишнинг асосий вазифаларини амалга оширишда кадрлар муҳим ўрин эгаллайди.

Олий ва ўрта махсус мутахассислиги бўйича кўп сонли кадрлар етиштиришда катта муваффақиятларга эришилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мутахассис кадрлар етиштиришдек муҳим вазифага ҳамиша катта эътибор бериб келмоқдалар.

Ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаб чиқаётган мутахассислар халқ хўжалигининг барча соҳалари — қишлоқ хўжалиги, саноат, маданият ва халқ маорифини ривожлантиришда ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ўрта махсус ўқув юртларининг асосий вазифаси саноат, қишлоқ хўжалиги, халқ маорифи, медицина соҳаларида хизмат қиладиган ўрта маълумотли малакали мутахассислар етиштириб беришдан иборатдир. Бу ўқув юртларида таълим олаётган ўқувчилар ўрта маълумот олиш билан бирга, бирор мутахассислик бўйича — агроном, техник, ўқитувчи, тарбиячи каби касб эгалари, шунингдек разрядли ишчи, мутахассислар бўлиб етишадилар.

Республикамизнинг барча областларида ўнлаб бундай ўқув юртлари ишлаб турибди. Уларнинг тармоқлари тобора кўпаймоқда.

Кейинги йилларда халқ хўжалигининг ўрта махсус мутахассисларга бўлган талабини тўла қондириш мақсадида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, йирик саноат корхоналари ҳузурида кечки техникумлар, ўрта махсус ўқув юртларининг алоҳида бўлим, филиаллари очилган. Буларда ишчилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз билимларини оширмоқдалар. Қишлоқ хўжалиги ўқув юртларининг сиртқи бўлимлари йил сайин кўпайтирилмоқда.

Ўрта махсус ўқув юртларининг тармоғи ортиш билан уларга ўқувчилар қабул қилиш ҳам тобора кўпаймоқда. 1960/61 ўқув йили республикамиздаги ўрта махсус ўқув юртларига 17359 ўқувчи қабул қилиниб, шулардан 4950 киши сиртдан ва 2069 киши кечки бўлимларда ўқишган бўлса, 1961/62 ўқув йили 20915 ўқувчи қабул қилиш, шундан 6970 кишини сиртдан ўқитиш, кечки бўлимларда 2925 кишини ўқишга жалб қилиш планлаштирилди.

1960/61 ўқув йилида республикадаги ўрта махсус ўқув юртларини 9561 ёш мутахассис тамомлаб чиқди. Шу жумладан, Тошкентдаги политехника техникуми 371, қурилиш техникуми 295, қизлар билим юрти 248, маданий-оқартув техникуми 280 ёш мутахассис етиштирди.

Бу ёш мутахассислар республикамизнинг узоқ шаҳар ва қишлоқларида муваффақият билан ишламоқдалар, ўз вазифаларини садоқат билан адо этаётирлар.

Ўрта махсус ўқув юртлари партия ва ҳукуматимиз томонидан белгиланган вазифаларни шараф билан бажараётирлар. Халқ хўжалигимизни кўплаб етук, ишбилармон, малакали кадрлар билан таъминлаймиз.

М. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ўрта ва махсус ўқув юртлари бошқармасининг бошлиғи.

Янги мажбурият

ОҲАНГАРОН, 15 август, (ЎзТАГ). «Средазэнергомонтаж» участкасининг коллективи Ўрта Осиёда энг йирик Оҳангарон ГРЭСининг еттинчи турбогенераторини монтаж қилишга киришди. Унинг қуввати — 100 минг киловатга тенг.

Монтажчилар КПСС XXII съезди очиладиган кунгача агрегатни ишга тушириш учун тахт қилиб қўйиш мажбуриятини олдилар. Янги турбогенераторнинг ишга туширилиши натижасида станциянинг қуввати ярим миллион киловатга етади. Келгуси йилда қурилиш ишлари тугаллангач, унинг қуввати 600 минг киловатга тенг бўлади.

Суръат тезлашди

«Янгиерводстрой» тресги коллективи Мирзачўлда жуда кўп қурилишларни олиб бораётир. Катта-кичик ирригация шохобчаларидан тортиб, турар-жой ва маданий-маиший муассасалар бинолари қурилишига ҳисса қўшмоқда. Айниқса, 2-қурилиш-монтаж бошқармаси бинокорларининг меҳнатда эришаётган ютуқларини таъкидлаб ўтиш керак.

Бошқарманинг кўпчилик бригада аъзолари топшириқларни икки бараварга етказиб бажараётир. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган ўртоқ А. Колбасюк бошчилигидаги комплекс бригада аъзолари илғор бинокорларнинг олдинги сафида бораётир.

Бригада аъзоларидан Хатира Ғаниева, Бойбўта Худоёров, Иван Маринов, Галя Левиналар смена топшириғини икки баравардан ошириб бажаришмоқда.

Бинокорлар КПСС янги Программаси проектидан руҳланиб иш суръатини янада тезлаштириб юбордилар. Партия XXII съездини йиллик планни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилдилар.

Р. ХАЗРАТҚУЛОВ.

ҚИРҚ ПАҲЛАВОН

Боболаримиз юрт қўриб, ёв қувиб ном чиқарган шер йигитларни паҳлавон дейишган. Биз ҳам шундай деб келдик. Ҳали дунёда эркинликдан милт этувчи ёлқин бўлмаган, олам бир қоронғу гўша бўлган кунларда озодлик учун қонли кураш қилган кишиларни паҳлавон дедик. Инқилоб кунларида ол байроқ тутиб, социализм учун жанг қилганларни паҳлавон дедик. Ватанимиз чор-атрофдан исканжада қолган ҳарбий интервенция ва гражданлар уруши йилларида, унга гитлерчи галалар хоинона бостириб кирган кезларда ҳар бир қарич тупроғимизни ўз жонидан, ўз ҳаётидан қиммат кўрган ватандошларимизни ҳам шу ном билан атадик. Улар коммунизм учун, улуғ партиямизнинг идеялари учун жанг қилдилар. Иқбол учқунини улкан машъалага айлантирдилар. Энг тотли, энг сернашъа замон сари кенг, ёруғ йўл қурдилар улар.

Мана тинч, замбараклар овозисиз яшаяпмиз. Одамлар шиддат билан илгари силжимоқдалар. Қон тўкмай, олов сочмай коммунизм йўлида тинч меҳнат қилмоқдалар. Кечагина дўстимиз Юрий Алексеевич Гагарин оламда биринчи бўлиб космосга учган эди. Бугун яна бир ватандошимиз — Герман Степанович Титов осмон бўшлиқларида янги йўл очди. Бизнинг олимларимиз космонавтлар учун толмас от ясадилар. Фақат олимлар эмас, ишчилар, зиёлилар ҳам.

Хўш шу кишиларни паҳлавонлар деса бўлмайдими? Бўлади! Энди паҳлавонларни билак кучига, елка кенглигига, бел қувватигагина эмас, ақлу-фаросатига, фикру-заковатига қараб ҳам белгилаймиз. Улуғ юришда гурс-гурс одим отганларнигина эмас, чаққон, ҳушёр қадам ташлаётганларни ҳам паҳлавон деймиз.

Мирзачўлда — Комсомол районидаги Крупская номли колхозда Саттор ака Шомуродов билан гаплашиб қолдик. Коммунистлар сонини сўрасак, у ажойиб жавоб берди.

— Бизда 40 оғайни, 40 паҳлавон бор, колхоз қучоғида жавлон уриб кўпчиликка намуна бўлаётганлар шулар, — деди.

Саттор аканинг гапларида муболаға йўқ. У, коммунистларни паҳлавонлар деб атади. Улар бугунги ишни кеча бажариб, эртанги ишни бугун туғаллаётганлари учун шундай деб атади.

Мана, Ортиқбой ака Отақулов. 160 гектар ердан 36 центнердан пахта бераман деган эди. Ўйлаб кўрса, мўлжални кичикроқ олибди. Партия Программаси проекти туфайли, ундаги улкан вазифалар туфайли шу қарорга келди у. Бир центнерми, икки центнерми, ишқилиб яна қанча қўшса, ўз режаларига яраша иш қилган бўлади. Шундай ўйлар билан 3—4 кун юрди, кўсак санади, одамларнинг юрагига қўл солди. Янги мажбуриятдан сал чўчиганларга далда берди. «Калид сиз билан бизнинг қўлимизда, ҳозир 12 кўсак бор, яна бештадан қўшсак бас» деди. Кўпчилик билан маслаҳатлашиб, 36 ўрнига 40 центнерни мажбурият қилиб олди. Хўш, Ортиқбой акани 40 паҳлавоннинг бири десак бўладими? Ҳа, бўлади. Мирзачўлнинг шўрҳок ерларида 40 центнер пахта бераман деган азаматни паҳлавон демаслик инсофдан эмас-да.

Абдулла Қуронбоев Ортиқбой аканинг ён қўшниси. Партия программасидан, улкан режалардан илҳом олиб, у ҳам 40 центнерни нишонга олаяпти. Узоқ ўйлаб, ҳисоб-китоб қилиб кўриб, бажарамиз бу аҳдимизни ҳам, деяпти у. Қодирқул Ҳатамов, Муртазо Алибековлар ҳам ҳозир янги-янги ўй-режалар билан яшамоқдалар.

Раис Ҳасан ака Турсунқуловни олинг. Ҳар куни эгат оралайди, ҳар куни кўсак санайди. Уват ёқасида, карта ўртасида ўтириб ҳисоб-китоб қилади. Бировга «яна 4 кўсак қўшинглар» деса, бировга «шу 15 тадан кўсакни пишириб олсанг, ошиғинг олчи» деб юрагига ўт солади. Гоҳ говмиш сигирлардан хабар олиб, гоҳ силос чуқурини кўздан кечириб, одамларни жадалроқ етаклайди.

Раис миясида келгуси йилларнинг режалари ҳам палак отмоқда. «Мана бу йил 1350 гектар ернинг ҳосилдорлигини 30 центнерданга етказиш керак. 1965 йилда 1500 гектар, 35 центнер» дейди дил. Сирдарё қирғоғида бўладиган поёнсиз боғлар, колхоз қишлоғида қад кўтарадиган хушбичим уйлар, яна қанчадан-қанча ўй-фикрлар раисни бир зум тинч қўймайди. У, елиб-югуради. Тунларни уйқусиз ўтказиб, янги-янги режалар тузади.

Партком секретари Саттор ака раисдан кам ўйламайди. Унинг ҳам янги-янги режалари бор. Данғиллама клуб солсак, шинам чойхона, лаззатли таомларга бой ошхона қурсак, яна бир азамат мактаб қуриб олсак, деган фикрлар доим унинг ҳамроҳи. Ҳа, ўй кўп, орзу улуғ. Бироқ хаёл бошқа-ю, қуриш, ясаш, яратиш бошқа нарса. Аввал колхознинг белини бақувват қилиш керак. Пўлат сандиқларда пул ошиб-тошсин, омборларда ғалла, пайкалларда «оқ олтин», фермаларда гўшт, сут туганмас бўлсин. Меҳнат камари маҳкамроқ боғланса, халқ сафарбар қилинса, ҳамма бир мақсад билан баббаравар қадам ташласа, ҳаммаси бўлади. Тўй ҳам, данғиллама уй ҳам жуда ярашиб тушади. Саттор ака ҳам, раис ҳам, бошқа коммунистлар ҳам шуни ўйлайдилар. Қирқ паҳлавон шундай фикрлар билан яшаб, шундай умидлар билан нафас олаётир.

С. СУЛТОНОВ.

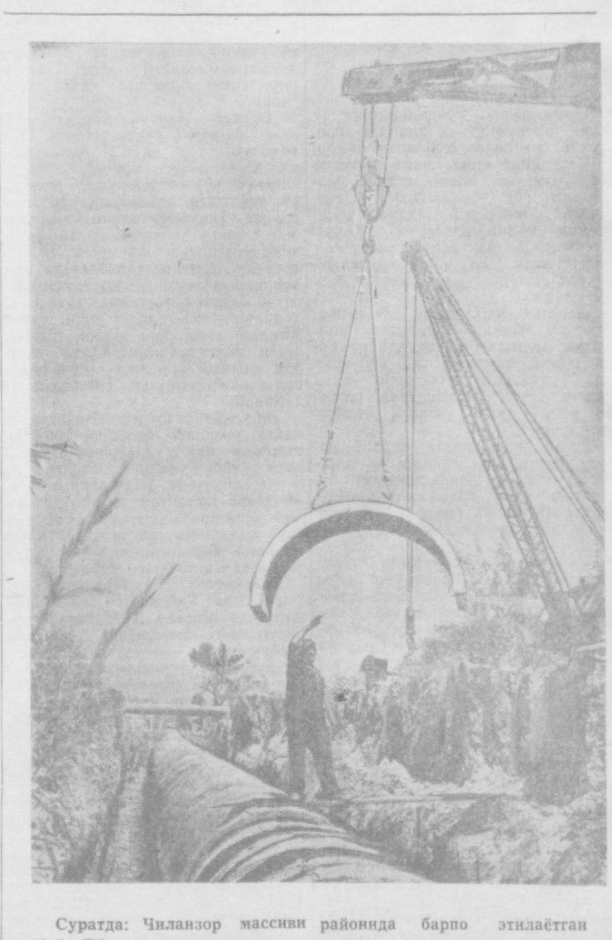

Суратда: Чиланзор массиви районида барпо этилаётган Қуйи-Бўзсув коллекторининг қурилиши.

А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Август ҳосилга-ҳосил қўшишда ҳал қилувчи ой!

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ БЎШАШТИРМАЙ, ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

пахта териш техникасининг сифатли ремонт қилинишини таъминлаш, ремонт қилинган ва тайёрланган машиналарнинг комиссиялар томонидан қабул қилиб олинишини таъминлаш. Бу комиссиялар составига «Узсельхозтехника» район бўлими давлат техника назорати инспекторлари албатта киритилиши керак.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик кенгаши, дейилади қарорда, терим бошлангунча ажратилган фондга мувофиқ колхоз ва совхозларга терим машиналари, кўсак чувиш машиналари, кўрак териш агрегатлари ва пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун прицеплар, пахта юклайдиган машиналар ва пахта териш техникасига запас қисмлар, шунингдек, яқин вақт ичида «Узсельхозтехника» Республика бирлашмасига автомашиналарни пахтани қоп-қанорсиз ташишга мослаштириш учун етарли миқдорда метизлар, поковкалар ва штамповкалар етказиб бериши лозим.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари зиммасига машина теримига тайёргарлик ишларига, ғўза баргининг ўз вақтида тўктирилишига алоҳида эътибор бериш вазифаси юкланди. Қишлоқ хўжалик министрлигига эса 1961 йилда ғўза баргини тўктириш учун дори сепиш тартиби тўғрисида қўлланма нашр қилиш топширилди.

Колхозларнинг правлениелари ва совхозларнинг директорларига пахта териш машиналаридан унумли фойдаланишни таъминлаш мақсадида терим машиналарининг группа-группа бўлиб ишлашини ташкил этиш топширилди. Токи, бригадаларда машиналар бир ёки туташ бир неча участкада ишласин. Терим машиналари икки сменада ишлатилиши керак.

Участкалар, далаларни теримга тайёрлайдиган ва машиналарга хизмат қиладиган колхозчилар ва совхоз ишчиларининг доимий состави, шунингдек зарур транспорт воситалари механик-ҳайдовчиларга терим бошланишидан 10 кун илгари биркитиб қўйилиши лозим.

Пахтани қоп-қанорсиз ташиш планини тўла бажариш мақсадида тракторларга тиркаладиган тележкалар ва пахтани қоп-қанорсиз ташишга мослаштирилган бошқа транспорт воситалари ҳамма терим машиналарига биркитиб қўйилиши ва шу йўл билан пахта терими ва уни топширишнинг узлуксиз давом этишини таъминлаш керак. Қўлда терилган пахтани юк автомашиналари, бричкалар ва бошқа турдаги транспортни мослаштириш йўли билан қоп-қанорсиз ташиш кўзда тутилади.

Терим машиналарининг механик-ҳайдовчилари ва кўсак чувиш машиналарининг машинистлари меҳнатига ҳақ тўлашда, дейилади қарорда, 1960 йилдаги тартиб 1961 йилда ҳам сақланиб қолади. Пахтани ерга ортиқча тўкмай, машинанинг сифатли ишлашини таъминлаётган механик-ҳайдовчиларни рағбатлантириш тавсия қилинди. Механик-ҳайдовчилар ўртасида бир қаторда ишлайдиган машина билан мавсумда 60-70 тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ, икки қаторда ишлайдиган машина билан камида 100 тоннадан пахта териш учун социалистик мусобақани кенг йўлга қўйиш керак.

Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига бу йил курсларни тугаллаган механик-ҳайдовчилар ҳақида, айниқса хотин-қиз механик-ҳайдовчилар тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиш, техникадан унумли фойдаланишда уларга кун сайин ёрдам бериш топширилди.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар бош бошқармаси зиммасига районларнинг тажриба-намуна хўжаликларида йиғим-теримга айниқса яхши тайёргарлик кўрилишини ва терим ишларининг ибратли ташкил этилишини таъминлаш вазифаси юкланди. Тажриба-намуна хўжаликлари колхоз ва совхозларга ғўза баргини тўктиришнинг энг яхши муддатларини белгилашда ёрдам беришлари, машина терими олдидан ғўза баргини қандай тўктиришни ва пахта териш техникасидан қандай фойдаланишни амалда кўрсатишлари, фақат сифатли пахта терилишини таъминлайдиган тадбирларни амалга оширишлари керак. Тажриба-намуна хўжаликлари етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини йиғиб-териб олишни қисқа вақт ичида тугаллашлари ва социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришлари лозим.

Қарорда асфальт ётқизилган хирмонлар қуришни тезлаштириш, шунингдек ҳамма колхозларда, совхозларда, бўлимларда ва бригадаларда мавжуд майдончаларни, хирмонларни, пахта сақланадиган бостирма ва саройларни ремонт қилишни тезлатиш зарурлиги алоҳида кўрсатиб ўтилади.

Газ сушилкаларини ўз вақтида сифатли ремонт қилиш, кўмир ташиб келтириш ва сушилка хўжалигининг тўхтовсиз ишлаши учун запас қисмлар ва материалларни тахт қилиб қўйиш вазифасига алоҳида эътибор бериш лозимлиги қайд қилинади. Тайёрланган ва ремонтдан чиқарилган сушилкалар олдиндан ишлатиб кўрилиши ва комиссиялар томонидан акт билан қабул қилиб олиниши лозим.

Газ сушилкаларида ишлаш учун сушилка тузилишини ва унда пахта қуритиш технологиясини яхши биладиган тажрибали бригадирлар бошчилигида уч сменалик махсус бригадалар тузиш тавсия этилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашига тайёрлаш пунктларида қолган пахтани пахта заводларига ташиб олишни яқин кунларда тугаллаш, тайёрлаш пунктларини пахтани қабул қилиб олиш ва уни сақлаш учун ҳозирлик кўришда барча ремонт ишларини, шунингдек, қуритиш-тозалаш цехлари ремонтини тезроқ тугаллаш вазифасини топширди.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши зиммасига яна қуйидаги вазифалар юклатилди:

машинада терилган пахтани қуритиш ва тозалаш юзасидан ҳар бир қуритиш-тозалаш цехининг ишлаб чиқариш қувватига қараб топшириқ бериш ва пахта заводлари томонидан бу цехларнинг тўхтовсиз ишлашини, пахтани қуритиш ва тозалаш сифатини мунтазам равишда назорат қилиб турилишини таъминлаш;

пахта заводларининг капитал ремонтини 1 сентябрдан кечиктирмай тугаллаш, бунда 1961 йилги планда кўзда тутилган янги техниканинг жорий этилишини таъминлаш, шунингдек ишлаб чиқариш жараёнида пахтани тозалаш тадбирларини амалга ошириш;

тайёрлаш пунктларида ва пахта заводларида технологик лабораторияларни тайёрлашни яқин кунлар ичида тугаллаш, уларни зарур асбоб-ускуналар ва жиҳозлар билан таъминлаш;

пахта йиғим-терими мавсуми учун керакли ҳамма этакларни, колхозларга сотиладиган боғичли қанорлар йиллик нормасининг 50 процентини 1 сентябргача тайёрлаш пунктларига ташиб келтирилишини таъминлаш, қоп ва этак тайёрлайдиган корхоналардан этаклар ва боғичли қанорларнинг сифатини тубдан яхшилашни талаб қилиш;

пахта тайёрлаш ва янги ҳосилни қайта ишлаш бошлангунча тайёрлаш пунктларида ҳамда пахта заводларида ёнғинга қарши зарур чораларни кўриш;

тайёрлаш тармоқларининг моддий жиҳатдан жавобгар ходимларини ва ҳисобот ходимларини 15 августгача қайта аттестациядан ўтказиш ва ҳамма тайёрлаш пунктларини малакали ва синалган товаровед, лаборант кадрлар, ҳисобот ходимлари билан комплектлашни шу муддатгача тугаллаш.

Область, район ва шаҳар партия комитетларига тайёрлаш пунктларида кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда пахта заводларига ёрдам кўрсатиш; колхоз ва совхозларда бўлимларнинг бошқарувчилари, бригада бошлиқлари ва ҳисобчилари ўртасида уларни пахтанинг стандарт ва эталонлари, пахтани сортларга ажратиб териш, офтобда қуритиш, пахтани хирмонда хилларга ажратишга тайёрлаш қоидалари билан таништириш учун семинар ўтказиш топширилди.

Қарорда колхозлар, совхозлар ва тайёрлаш пунктлари ўртасидаги йўлларни, кўприкларни ремонт қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилади; узоқдаги тайёрлаш пунктларига эмас, балки бевосита пахта заводларига ва унинг яқинидаги тайёрлаш пунктларига пахта топширишни кўпайтириш учун колхоз ва совхозларни тайёрлаш пунктларига биркитиб қўйиш зарурлиги уқтирилади.

Тайёрлаш пунктларида колхоз ва совхозлардан пахтани қабул қилиб олиш тартиби ва асосий шартлари тўғрисидаги Низомга асосан пахта фақат кундузи қабул қилиб олиниши белгилаб қўйилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Ўзбекистон Фанлар академияси ва Халқ хўжалиги кенгашига пахта сортини тез аниқлайдиган приборлар ва намликни ўлчайдиган электр асбобни ишлаб чиқиш ва тажриба намунасини тайёрлашни 1961 йилда тугаллашни топширди. Токи бу приборлар 1962 йилдан бошлаб оммавий равишда ишлаб чиқарилсин ва яқин икки-уч йил ичида тайёрлаш пунктларида колхоз ва совхозлардан пахтани қабул қилиб олишда унинг сорти ва намлиги шу асбоблар ёрдамида аниқланадиган бўлсин.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарларига, колхозларнинг правлениелари ва совхозларнинг директорларига теримчилар ва механизаторлар учун нормал маданий-маиший шароит яратиш: дала шийпонларини жиҳозлаш, болалар боғчалари ва яслиларининг ишини яхшилаш, далада иссиқ овқат ташкил қилиш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Соғлиқни сақлаш министрлиги, Маданият министрлиги, Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув», Алоқа министрлиги, Давлат банкаси республика конторася зиммасига колхозчиларга, совхоз ишчиларига 1961 йилги пахта йиғим-терими даврида тиббий-санитария, маданий-маиший хизмат кўрсатиш учун, уларга пул авансларя ва иш ҳақи ўз вақтида бериб борилиши учун зарур тадбирларни амалга ошириш вазифаси юклатилди.

Тошкент Темир йўл бошқармасига тайёрлаш пунктлари ва пахта заводларининг талабларига мувофиқ пахта, тола ва чигит ташиш учун уларни вагонлар билан тўхтовсиз таъминлаб туриш топширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Фарғона область Поп райони колхозчиларининг, совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг, партия ва совет органлари ходимларининг пахта тайёрлаш йиллик планини КПСС XXII съезди очиладиган кунгача бажариш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусларини маъқулладилар. Республикада пахта тайёрлаш йиллик планини Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 44 йиллиги кунига бажариш мақсадида область ва район партия комитетларига бутун ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун социалистик мусобақани кенг тус олдириш тавсия қилинди.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашига, Совхозлар бош бошқармасига, Тайёрлаш министрлигига, Қишлоқ хўжалик министрлигига, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик бўлимларига пахта териш ва тайёрлашда социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқиш ҳамда уни қараб чиқиш учун Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим қилиш топширилди.

* * *

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети барча партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органларига, комсомол ташкилотларига, колхоз ва совхозларнинг барча раҳбарларига, ҳамма колхозчилар, совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларига мурожаат қилиб, уларни пахта ҳосилини йиғиб-териб олишни уюшқоқлик билан ўтказишга, Ватанга 3 миллион 200 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажаришга ва КПСС XXII съездини муносиб кутиб олишга чақирди.

Кечагина чеканкадан чиқарилган ғўзалар кўсаклари тўлишиб серҳосил бўлиб ривожланаяпти. Пахтакорлар ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлмасдан парваришни давом эттирмоқдалар.

— Аввал ҳар гектар ердан 29 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилган эдик, — дейди бригада бошлиғи Истад опа Хўжаева, — кейинги кунларда бўлаётган ажойиб воқеалар бизни янада фидокорона меҳнат қилишга, мўл ҳосил тўплашга отлантирди. Бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб, ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдик. Етиштирилган ҳосилнинг кўпини машинада терамиз. Механизаторимиз В. Илёсов машина теримига пухта тайёргарлик кўрмоқда.

Чиноз районидаги Сталин номли колхознинг бу бригадаси аъзолари ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Азаматлар мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Суратда: бригадир ўртоқ И. Хўжаева.

А. Тўраев фотоси.

МЎЛ ҲОСИЛ ТЎПЛАЯПМИЗ

ТУРСУНОЙ ОХУНОВА ВА ШАРОФАТ БАРАКАЕВАЛАР ЧАҚИРИҒИГА ҚЎШИЛАМИЗ

<>

Шу кунларда Ватанимизнинг ҳар бир меҳнаткаши қатори бригадамиз аъзолари ҳам жон-жон партиямизнинг XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилаётирлар. Уларнинг мақсади улуғ, ҳиммати зўр, ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга маҳкам бел боғлаганлар. Бу — оддий рақам эмас, албатта. Биз буни жуда яхши тушунамиз. Мақсадга етиш учун ишни режали тутиб, ҳалол меҳнат қилаяпмиз.

Бригадамиз аъзолари ўз аҳдига вафодор кишилар. Улар «Айтилган сўз — отилган ўқ» дейишади. Шу сабабли дилдаги ҳосилни етиштириш, эл олдида юзимизни ёруғ қилиш учун эрта кўкламдан бери тер тўкиб, астойдил меҳнат қилаётирмиз. Ҳозир ана шу меҳнат ўзининг меваларини намоён қилди. 130 гектар майдоннинг ҳаммасидаги ғўзаларимиз текис 3—4 тадан кўсак тугди. Биз мажбуриятга яраша ҳосил тўплашни давом эттирмоқдамиз.

Ҳа, биз ҳосил тўплаяпмиз. Ғўзамиз гуллагунча уч марта комплекс ишлов берган эдик.

Шундан кейин ҳам ишни давом эттирдик. Область қишлоқ хўжалик новаторлари ва мутахассисларининг тавсияларини пухта ўрганиб чиққан пахтакорларимиз ғўза парваришини сира бўшаштирмаётирлар. Моҳир механизаторларимиз Эргаш Қўрғонбоев билан Ўсганбой Ўрозбоевлар ҳосилни кўпайтириш мақсадида қатор ораларини сифатли культивация қилишаяпти. Культивация 18—20 сантиметр чуқурликда ўтказилмоқда.

Агар шу кунларда кимки ғўзасини кўпроқ кўсак ва гул билан ясатса кузда хирмон баракали, юзи ёруғ бўлади. Шунинг учун колхозчиларимиз бир ғайратга икки-уч ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Сув ғўзанинг қони дейишади. Бу, жуда тўғри гап. Агар ўсимлик қониб, бир меёрда сув ичса, ҳосил тугунчаларини тўкиб юбормайди, нормал ривожланади. Миришкор сувчиларимиз Ўтаган Нурбердиев, Илаш Бекназаров ва Акрам Хожиевлар ғўзаларни ернинг шароитига қараб, кечасию-кундузи қондириб суғоришмоқда.

Биз ҳосил таннархини камайтиришга аҳд қилганмиз. Бунинг учун 80 гектар ердаги ғўза машина теримига мослаб парвариш қилинаяпти. Бу ердаги ғўзалар калта бўғим, серщох бўлиб ўсмоқда. Бу ишда республикамиз машъаллари Турсуной Охунова ва Шарофат Баракаеваларнинг маслаҳатларига тўла амал қилаяпмиз. Айниқса, Ш. Баракаеванинг «ҳосил шохда бўлади, шох кўпайса, ҳосил кўпаяди» деган маслаҳати бизга жуда маъқул бўлди. Шунга тўла амал қилаяпмиз.

Машина теримига турсунойчи қизимиз Озода Маматова ҳам пухта тайёрланаяпти. У, машинасини мавсумга тахт қилиб қўйди. Ҳозир бизга ажратилган участкада ғўза парваришининг тўғри уюштирилишига ёрдамлашиб юрибди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг, ғўза парваришини бўшаштирмай, йиғим теримга пухта тайёрланайлик деган қарорига асосан теримга ҳозирликни ҳам қизитиб юбордик.

Забарой ИКРОМОВА.
Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг бригада бошлиғи.

КОЛХОЗЛАРДА МЕҲНАТГА ҚЎШИМЧА ҲАҚ ТЎЛАШНИНГ ЯНГИ СИСТЕМАСИ

КОНСУЛЬТАЦИЯ

<>

Колхозчиларнинг ўз меҳнат натижаларидан моддий манфаатдорликларини ошириш қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг ҳал қилувчи факторларидандир. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз колхоз қурилишининг барча даврларида бу масалага катта эътибор бериб келяптилар.

Колхозларда меҳнатга ҳақ тўлаш системаси узлуксиз яхшиланиб ва такомиллашиб бормоқда. Ҳозирги пайтда колхоз ички хўжалик ҳисоби асосида меҳнатга тўғридан-тўғри ҳақ тўлашга ўтиш амалга оширилаётир. Пискент, Чиноз ҳамда бошқа районларнинг кўпгина колхозларида ҳозирги пайтда хўжалик ҳисоби кенг қўлланилаётир. Эндиликда далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларининг даромадлари маҳсулот ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ва пул маблағлари ҳамда меҳнат харажатлари юзасидан белгиланган лимитларга риоя қилинганлиги билан белгиланади. Бригада ва фермалар деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан белгиланган планларни бажарган ва нормадаги ишлаб чиқариш харажатларини сарф қилган тақдирларида ўзларига тегишли даромадни тўла оладилар.

Бу система ишлаб чиқариш планини ошириб бажариш ва меҳнат харажатларини тежаб қолишга даъват этади, моддий манфаатдорликнинг оширилишини кўзда тутади. Бригада ва фермалар планни ошириб бажарган ёки иқтисод қилган тақдирларида пул ёки натура ҳолатида пландан ташқари маҳсулотнинг ёки иқтисод қилинган маҳсулотнинг 50 проценти миқдоридаги ҳақни ўзлари оладилар.

Планни бажарганликлари учун к о л х о з л а р н и рағбатлантириш ВКП(б) Марказий Комитети ва СССР Халқ Комиссарлари Совети тавсиясига биноан 1941 йилдан бошлаб жорий қилинабошлади. 1947 йилда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика ҳукумати пахтакор хўжаликлар тўғрисида махсус тавсиянома қабул қилдилар, бу урушдан кейинги даврда пахтачиликни тиклаш ишида катта роль ўйнайди. Бироқ меҳнатга қўшимча ҳақ тўлашнинг ҳозирги қўлланиб келинаётган системасида баъзи бир камчиликлар бор. Бу системада деҳқончилик ва чорвачиликда юқори кўрсаткичларга эришилгани учун махсус рағбатлантиришлар ва уларнинг йўллари кўзда тутилмаган. Бунинг устига, ана шу системага асосан баъзан паст ҳосилли бригадалар қўшимча ҳақ учун юқори ҳосилли бригадаларга қараганда кўп маблағ оладилар. Колхоз ишлаб чиқаришининг баъзи тармоқларида натура ҳолатида қўшимча ҳақ тўлаш тажриба қилиб келинмоқда. Бу хўжаликнинг ўзи учун ҳам, колхозчилар учун ҳам баъзи бир ноқулайликларнинг келиб чиқишига сабаб бўлмоқда.

Яқинда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети меҳнатга қўшимча ҳақ тўлаш йўллари тавсия қилинган қарор қабул қилдилар, унда қўлланиб келинаётган системадаги мавжуд камчиликларга барҳам берилган. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1961 йилдан бошлаб қуйидагича мукофот беришни колхозларга тавсия қиладилар:

юқори ҳосилли бригадаларга планни бажарганликлари учун пахта ялпи ҳосилининг планда белгиланган нархига нисбатан 3 процентгача;

ем-хашак етиштирадиган бригадаларга планни бажарганликлари учун ялпи маҳсулотнинг реализация қилинган баҳосига нисбатан 10 процентгача;

юқори маҳсулдор чорвага эга бўлган фермаларда ишловчи колхозчиларга чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планларини бажарганликлари учун ялпи маҳсулотнинг закупка қилиш баҳосига нисбатан 3 процентгача;

тутчилик билан машғул бўлган пиллачилик звеноларининг аъзоларига пилладан ва тут баргидан мўл ҳосил олганликлари ва планни бажарганликлари учун давлатга сотилган пилла маҳсулотининг баҳосига нисбатан 3 процентгача;

ўрта даражадаги колхозларда меҳнатга ҳақ тўлашнинг умумий маблағ фонди ҳисобига мукофотлашни амалга ошириш тавсия қилинади. Юқори даромадли колхозларда эса колхознинг умумий даромадидан мукофот учун маблағ ажратилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Министрлар Совети бригадаларга пландан ташқари олинган пахта, ем-хашак экинлари ҳосили, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлардан келадиган даромаднинг 50 процентгача колхозчилар учун ажратишни тавсия этдилар.

Қўшимча ҳақнинг миқдори ҳар бир хўжаликнинг шароити ҳисобга олиниб, планда белгиланган ҳосилдорликнинг савиясига қараб белгиланади.

Бундан ташқари далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларининг колхозчилари тўғри харажатлар бўйича маҳсулотнинг таннархини камайтиришдан келадиган даромаднинг 50 процентигача бўлган маблағни оладилар.

Пискент районидаги колхозларда юқоридаги тавсияларнинг қўлланилиши бу система колхозчиларга қанчалик фойда келтиришини кўрсатди. Районнинг кўпгина колхозлари ишлаб чиқариш ва иқтисодий кўрсаткичлари бўйича ўрта даражадаги категорияга киради. Бу ерда икки йилдан буён колхоз ички хўжалик ҳисоби ва меҳнатга тўғридан-тўғри ҳақ тўлаш жорий қилиниб келинмоқда.

Тельман номли колхоз 1960 йилда давлатга 1734,2 тонна пахта сотди, ҳар гектаридан олинган ҳосил 20,3 центнерга етди. 9 та пахтачилик бригадасидан 6 таси планни ошириб бажарди ва уларга 11 минг сўм (янги пул ҳисобида) миқдорида қўшимча ҳақ ажратилди. Шуниси характерлики, ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олган 1-бригадага 2,9 минг сўм ва ҳар гектаридан 36 центнердан ошириб ҳосил олган 4-бригадага эса колхоз правлениеси 0,7 минг сўм қўшимча ҳақ тўлаган. Бу ерда меҳнатга қўшимча ҳақ тўлашнинг қўлланиб келинаётган системасининг камчилиги очиқ-ойдин кўриниб турибди.

Ҳисоблаб чиқишлар шуни кўрсатдики, агар ўтган йили ана шу қўшимча ҳақ тўлашнинг янгидан тавсия қилинган системаси қўлланилган тақдирда пахта етиштириш планини ортиғи билан бажарган бригадалар 12,1 минг сўм ошиқча пул олардилар. Бу катта сумма, албатта.

Районнинг бошқа хўжаликларида ҳам ана шундай ҳоллар рўй берди. Планни бажарган бригадаларга қўшимча ҳақ ажратилмаган Калинин номли колхозда қўшимча равишда 27,9 минг сўм, собиқ Жданов номли колхозда эса қўшимча 13,7 минг сўм пул бериш мумкин эди.

Қуйидаги ҳисоб-китоблар Тельман номли колхоз бу йил қанча миқдорда қўшимча ҳақ тўлашини кўрсатади. Колхоз 680 гектар ерда пахта етиштиради. План бўйича 1850 тонна, яъни ҳар гектаридан 27,2 центнердан ҳосил олиш мўлжалланади. Бу майдонлар 8 та далачилик бригадаларига биркитилган. 3 та (юқори ҳосилли) бригадаларга гектаридан олинадиган ҳосилдорлик 25—30 центнер миқдорида. 3 та бригадага 25—20 центнер атрофида. 2 та бригадага эса гектаридан 20 центнердан камроқ ҳосил олиш белгиланган.

Мукофотлаш ҳажмини белгилаганда юқори ҳосилли бригадаларга планни бажарганликлари учун уч процент миқдорида. Ўрта ҳосилли бригадаларга икки процент миқдорида ва камҳосилли тошлоқ ерларда жойлашган бригадаларга эса пландаги маҳсулотнинг баҳоси ҳисобидан уч процент миқдорида қўшимча ҳақ беришга қарор қилинган.

Пахта етиштириш планини ошириб бажарганларга қўшимча равишда ҳақ ҳам ана шундай табақалаштирилган ҳолда тўланади. Ҳар гектаридан 30 центнердан ошириб ҳосил олган бригадалар пландан ташқари топширилган маҳсулотнинг 50 проценти, ҳар гектаридан 25 ва 30 центнердан ҳосил олган бригадалар пландан ташқари топширилган маҳсулотнинг 40 проценти миқдорида, 20—25 центнергача пахта топширган бригадалар пландан ташқари маҳсулотнинг 35 проценти миқдорида қўшимча ҳақ оладилар. Камҳосилли ерларда пахта етиштирадиган еттинчи, саккизинчи бригадаларга ҳам қўшимча ҳақ 40 процент атрофида белгиланган.

Колхоз КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун курашиб, бу йил кам деганда давлатга 2189 тонна пахта сотиш ва ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни 30 центнергача етказиш мажбуриятини олди. Ана шу мажбурият бажарилса пахтачилик бригадалари мукофот ва қўшимча ҳақ сифатида 54,5 минг сўм пул оладилар.

Тельман номли колхоз 152 гектар эски бедазор, 40 гектар янги бедазорга эга. 60 гектар ерга силос учун, 50 гектар ерга дон учун маккажўхори экилган. Бу майдонлар асосан пахтачилик бригадаларига биркитиб қўйилган бўлиб, улар бу турдаги экинларни етиштириш планларини ошириб бажарганликлари учун ҳам пландан ташқари маҳсулотнинг 15—20 проценти ҳисобида қўшимча ҳақ оладилар.

Хрушчев номли колхозда иккита ихтисослаштирилган ем-хашак бригадаси ташкил этилган. Ишлаб чиқариш планида ҳар гектаридан 350 центнердан кўкпоя ва 20 центнердан маккажўхори дони олиш кўзда тутилади. Шунингдек эски бедазорнинг ҳар гектаридан 80 центнердан ҳосил олиш белгиланган.

Бу бригадаларни агар беда етиштириш топшириқларини бажарса 10 процент миқдорида, маккажўхори ҳосилдорлиги планини бажарса ялпи ҳосилнинг баҳоси ҳисобидан 6 процент миқдорида мукофотлаш кўзда тутилади. Агар бу бригадалар маҳсулот етиштириш планларини ортиғи билан бажарсалар пландан ташқари етиштирилган маҳсулотнинг баҳосига нисбатан 40 процент қўшимча ҳақ оладилар.

Колхозлар мукофот учун ишлаб чиқариш молия планларида зарур миқдорда маблағ ажратишни белгилаганлар. Мукофотнинг бир қисми пахта ва бошқа экинлар парвариши даврида бериб борилади. Тельман номли колхоз ҳозирнинг ўзидаёқ колхозчилар ва тракторчиларга чигитларни бир текис ундириб олганликлари ва ғўза кўчатларининг белгиланган миқдорда қалинлигини таъминлаганликлари учун мукофот ҳақи тўлади. Механизаторларга ва дала мудирларига август ойида кўчатни сақлаб қолганликлари учун иккинчи марта ҳақ тўлаш кўзда тутилади. Сувчиларга ҳам сувдан тежаб-тергаб фойдаланганликлари ва суғоришни сифатли ўтказганликлари учун мукофотлар берилади.

Колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширишда хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилиш катта роль ўйнайди, ишлаб чиқариш билан бевосита боғлиқ бўлмаган харажатларнинг кўплаб сарфланишига йўл қўймаслик лозим.

Маълумки, даромад тақсимланаётганида биринчи навбатда солиқлар учун пул тўланади ва бўлинмас фонд ва бошқа фондларга пул ажратилади. Даромаднинг қолган қисмидан ишлаб чиқариш учун зарур бўлган харажатлар қопланади, сўнгра қолган пуллар колхозчиларнинг меҳнат кунларига тақсимланади.

Бироқ колхозчилар учун тақсимланиши лозим бўлган даромад кўпинча раҳбарларнинг хўжасизлиги туфайли сунъий равишда камайтириб юборилади.

Ёқилғи ва ёғловчи материаллар, запас қисмлар учун ҳамда маъмурий-идора аппаратини бошқариш учун кўпинча ортиқча харажатлар сарфланади. Натижада колхозчиларнинг меҳнатига тақсимланадиган даромад анча камайиб кетади.

Тельман номли колхозда 1960 йилда ана шу мақсадлар учун 70 минг сўмга яқин (янги пул ҳисобида) пул сарфланди. Бу йиллик пул даромаднинг 10 процентини ташкил этади. Ҳисоблаб чиқишлар шуни кўрсатадики, агар бу маблағ колхозчилар ўртасида тақсимланганда эди, у ҳолда меҳнат кунларининг қиммати 1 сўм 89 тийин ўрнига 2 сўм 39 тийин бўларди.

Афсуски районнинг колхозларида ана шундай харажатларнинг кўпайиб кетишига йўл қўйилди. Калинин номли колхозда ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган харажатлар 11 процентни, собиқ Жданов номли колхозда эса 12 процентни ташкил этган.

Бундай аҳволнинг нормал эмаслигини ҳамма эътироф этади. Бу харажатларни камайтириш учун зарур тадбирлар кўрилаяпти. Колхозлар пахта териш машиналарини сотиб олиш учун заявка бермоқдалар, озуқа базасини мустаҳкамлаш учун озуқа экинлари майдонини кенгайтирдилар, ўзларини зарур миқдордаги уруғлик билан таъминлаш учун уруғлик участкаларини ажратмоқдалар, ортиқча харажатларни камайтириш учун бошқа чоралар ҳам кўрилмоқда.

Машина теримига тайёргарлик ғоятда суст бормоқда. Мавжуд машиналар ремонти ва кадрларни тайёрлаш ҳали тугалланмаган. Маккажўхори ва бошқа экинларнинг парвариши ҳам қониқарсиз бормоқда.

Бу кўрсатилган камчиликларни қисқа кунлар ичида тугатиш зарур. Колхоз правлениелари, партия ташкилотларининг бурчи — колхозчиларга тўланадиган маблағлар ҳажмини кўпайтириш, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин ривожлантиришда уларнинг моддий манфаатдорлигини оширишга ҳаракат қилишдан иборатдир.

Я. БЕРСУДСКИЙ,
область план комиссияси қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.

М. ВИЛЬНЕР,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси колхозларнинг молиявий-хўжалик фаолияти секторининг мудири.

ОЗОД ИНДОНЕЗИЯ

Индонез рассоми Ян ишлаган «Голландия корхонасининг контроль остига олиниши» деб аталган картина Жакартадаги расмлар виставкасини келиб кўраётганларнинг диққатини ўзига жалб қилмоқда. Полотнода индонез ишчиси чўчиган қиёфадаги голландиялик хўжайинларга уларнинг фабрикалари миллий контроль остига олиниши тўғрисидаги актни топшираётган пайт тасвирланган. Бу картина жуда кўп азоб чеккан халқнинг ўз озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги қаҳрамонона курашига якун ясалганини гўё кўрсатиб тургандек туйилади.

Индонезия чет эл босқинчиларининг зулми остида узоқ вақт азоб чекди. Уни голландияликлар, португалияликлар, инглизлар ва японлар шафқатсиз равишда таладилар. Бундан 300 йилдан кўпроқ вақт илгари индонез князлигининг пойтахти бўлган Жакарта океаннинг нариги тарафидан келганлар томонидан вайрон қилинган, халқ эса қирғин бўлган эди. Узоқ йиллар давомида мамлакат қамчин остида туришга мажбур бўлди, жуда кўп қон тўкилди.

Аммо шунга қарамай, индонез халқи босқинчиларга қарши курашни сира сусайтирмади, у ўз эркини қўлга киритиш йўлида мардонавор кураш олиб борди. Ниҳоят ғалаба куни ҳам етиб келди. 1945 йилнинг 17 августида мустақиллик тўғрисидаги декларация эълон қилинди ва Индонезия Республика деб эълон қилинди.

Бироқ, мустамлакачилар Индонезиядаги ўз ҳукмронликларини қўлдан бой беришни истамас эдилар. Шу мақсадда улар бу мамлакат оролларига ўз қўшинларини тушира бошладилар. Голланд қўшинлари япон ҳарбий қисмларини қуролсизлантириш баҳонаси билан республика қўшинларига қарши ҳарбий операциялар ўтказди. Шундан сўнг индонез ватанпарварлари яна қўлга қурол олишга ва мамлакатдан душманни қувиб чиқаришга мажбур бўлдилар. Озодлик ва мустақиллик йўлида тўкилган қонлар беҳуда кетмади. Мамлакат устида яна озодлик қуёши порлади.

Мустақил Индонезия давлати олдида миллий экономикани вужудга келтириш ва уни ривожлантиришдек ғоят масъулиятли вазифа турарди. Голландиялик мустамлакачилар ўзларининг америкалик шериклари билан биргаликда ҳаракат қилиб, янги давлат экономикасининг тараққиётига зўр бериб тўсқинлик қилабошладилар. 1958 йили Марказий Суматра ва Шимолий Сулавеси оролларида республикага қарши исён кўтарилди. Лубис ва Симбелон бошчилик қилган исёнчилар халқнинг қаҳрамонона кураши натижасида тор-мор этилди.

Бироқ, исёнчилар мамлакатга катта моддий зарар етказган эдилар. Бу йилларда ҳарбий харажатлар ортганлиги сабабли давлат бюджетидан иқтисодий ва социал-маданий эҳтиёжлар учун бўладиган сарф-харажатларни бирмунча камайтиришга тўғри келди.

17 АВГУСТ — ИНДОНЕЗИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

□ □ □

Шундай бир вазиятда мамлакат ҳаёти учун зарур бўлган йирик тадбирларни тезда амалга ошириш вазифаси кўндаланг қилиб қўйилди. Аҳоли учун энг зарур товарлар ишлаб чиқаришдаги қийинчиликларни енгиш, нарх-наволар ўсиб боришининг олдини олиш, аҳоли турмуш даражасини ошириш масалалари ана шу тадбирлар жумласидандир.

Мамлакатда ички сиёсий вазият асосан нормал ҳолга келган, исёнчиларнинг асосий кучлари тор-мор қилинган, реакцион партиялар мамлакатнинг сиёсий ҳаётидан четлаштирилган ҳозирги даврда юқорида санаб ўтилган вазифаларни амалга ошириш учун қулай шароит туғилди.

1959 йили Индонезияда мамлакатни ривожлантиришнинг янги плани ишлаб чиқилаётган эди. Ҳукумат органларининг фикрига кўра, бу планни амалга ошириш мамлакатнинг молия-экономика аҳволини кескин даражада яхшилаш имконини беради. 1960 йил августида Миллий план совети план проектини тузишни тугаллаб, уни республика президенти Сукарнога кўриб чиқиш учун топширди. Индонезия халқ конгрессининг депутатлари янги планни якдиллик билан тасдиқладилар.

Шу йилнинг 1 январидан бошлаб кучга кирган янги план саккиз йилга мўлжаллаб тузилгандир. Бу планда экономикани ривожлантиришдан ташқари, халқ маорифи ва маданиятни, илмий-текшириш ишлари ва социал-таъминотни кенг йўлга қўйиш ва бошқа бир қатор муҳим масалалар ҳам ҳисобга олинган. Ана шу ишларни муваффақиятли равишда бажаришда Индонезия социалистик системадаги мамлакатларга катта умид билан қарамоқда. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Индонезияга экономикани мустаҳкамлаш ва халқ хўжалигини юксалтиришда яқиндан ёрдам бериб турибдилар.

1960 йил февралида Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев бу мамлакатга тарихий визит билан борганида экономика ва техника соҳасида Индонезияга ёрдам бериш юзасидан иккинчи марта битим тузилган эди. Бу битимга биноан, Совет Иттифоқи Индонезияга 250 миллион доллар янги кредит берди. Яқин вақт ичида Индонезия Республикасида СССРнинг ёрдами билан металлургия комбинати қурилади. Жанубий Калимантанда қад кўтарадиган комбинат йилига 250 минг тонна металл бериш қувватига эга бўлади. Кўмир ва руда шахталари, металлургия заводи, порт, йўллар комбинат комплексига киради.

Асахан дарёсида шу номдаги гидроэнергетика комплекси барпо қилинади. Унга 120 минг киловатт қувватга эга бўлган ва 165 километр масофага қувват етказиб берадиган гидроэлектростанциянинг биринчи навбати киради. Йилига 70 минг тонна алюминий ҳамда 12 минг тонна прокат ишлаб чиқарадиган янги завод арзон электр қуввати билан ишлайбошлайди. Индонезия ўз тарихида биринчи марта рангли металл ишлаб чиқаради.

Шунингдек, Совет Иттифоқининг ёрдами билан жуда кўп йигирув фабрикалари ҳам қурилади. Бунинг натижасида мамлакат четдан тўқимачилик моллари ташиб келишдан қутилади. Бизнинг мамлакатимиз Индонезияга ҳамиша қардошларча ёрдам бериб келмоқда. Индонезия республикаси нефть маҳсулотларининг 70 процентга яқинини ўз қўлига олган Американинг «Калтекс» ва «Станвек» нефть компаниялари Индонезия экономикасини издан чиқаришга уринмоқдалар. Бунга қарши курашиш мақсадида чет эл компанияларининг контораларига Индонезия армиясининг офицерларидан иборат давлат контролёрлари қўйилган. Улар бензин ва бошқа нефть маҳсулотларини тақсимлаш устидан назорат қилиб турадилар.

Америка империализми Индонезия Республикасига Ғарбий Ириан томондан ҳам тазйиқ ўтказмоқчи бўлади. Ғарбий Ириан ҳамон Голландиянинг мустамлака ҳукмронлиги остида қолиб келмоқда. Бу ерда 16 та ҳарбий аэродром қурилган. Соронг, Биак ва бошқа таянч пунктлари ҳам америка ҳарбийларининг қўли остида турибди. Мустамлакачилар Ғарбий Ирианда ўз мавқеларини сақлаб қолиш мақсадида ҳамма чораларни кўрмоқдалар, бу ерга янгидан-янги ҳарбий қисмларни, самолёт ва кораблларни келтирмоқдалар.

Шу йил 5 июндан 12 июнга қадар Индонезия президенти ва бош министри доктор Сукарно давлат визити билан бизнинг мамлакатимизда бўлди. Бу президент Сукарнонинг Совет Иттифоқига қилган учинчи визитидир. Унинг бу визити ҳам аввалгиларига ўхшаб совет ва индонез халқлари ўртасидаги дўстликнинг ёрқин намойишига айланди.

Ҳар иккала халқ ўртасидаги дўстона алоқалар тобора мустаҳкамланиб бораётир. Индонезияликлар совет кишилари билан биргаликда Совет Иттифоқининг космосни эгаллаш соҳасида эришган улкан муваффақиятларидан беҳад хурсанддирлар. Президент Сукарнонинг совет учувчи-космонавти Ю. А. Гагаринни Индонезиянинг олий ордени билан мукофотлаганлиги бунинг ажойиб далилидир. Г. С. Титовнинг яқинда космосга қилган қаҳрамонона парвози индонез халқининг севинчини янада ошириб юборди.

Эртага индонез халқи Индонезия Республикаси эълон қилинган кунни нишонлайди. Совет кишилари шу тантанали кунда индонез халқига мамлакатни янада ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

А. БЛОК.

Лазокат Алимбекова Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг механика факультетини тамомлагач, шаҳардаги 1-вагон депосининг механика цехига бригадир вазифасига тайинланди. У ана шу ерда ҳалол меҳнат туфайли обрў орттириб, партия сафига кирди. Ҳозир Лазокат 2-вагон депосида техника ўқуви бўйича инженер-инструктор бўлиб ишлаб, ўзининг бор билимини вагончиларга ўргатмоқда. Суратда: Лазокат Алимбекова Тошкент-Москва поездининг бригадири ўрток Т. Шермуҳамедовга навбатдаги сафар олдидан инструктаж бермоқда.

М. Комлев фотоси.

СУД ЗАЛИДАН

Колхоздан кўчириб юборилди

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Сталин участкасида яшовчи Нуриддин Саидаҳмедовдан колхозчилар безор эди. Мактабда ўқишни ташлаб кетган бу ёш йигит ишдан ҳам бўйин товлаб юрарди. Колхоз активларининг насиҳатлари, тўғри йўлга кириб олиш ҳақидаги маслаҳатларини ҳам Нуриддин қулоққа олмади.

Колхозчиларнинг яқинда ўтказилган умумий йиғилиши бу текинхўрнинг хатти-ҳаракатларини кескин қоралади. Колхозчилар ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товловчи Н. Саидаҳмедовни колхоздан кўчириб юборишни талаб қилдилар. Оржоникидзе район халқ суди уни 3 йил муддат билан узоқ жойга кўчириб юборди.

А. МИРПУЛАТОВ.

ПРОГРАММА ПРОЕКТИГА БАҒИШЛАНГАН КЕЧА

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг Тошкент область бўлими республика Фанлар академияси шарқшунослик институтининг бир группа ёш олимлари билан ҳамкорликда Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхозида савол-жавоб кечаси ўтказди. Савол-жавоб кечаси жуда муҳим темага — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси проектига бағишланди.

Колхознинг шинамгина ёзлик клуби колхозчилар ва қишлоқ интеллигентлари билан лиқ тўлди. Улар бу ерга замонамизнинг буюк ҳужжати бўлган Программа проектининг моҳиятига чуқурроқ тушуниб етиш ниятида келишган. Савол-жавоблар бошланишидан олдин шарқшунос олимлар янги программанинг аҳамияти тўғрисида қисқача гапириб бердилар. Йиғилганлар тарих фанлари кандидатлари Б. Абдураззоқов, Қ. Фозилхўжаев, Ғ. Аҳмаджонов, доцент Б. Маннонов, илмий ходим Б. Аҳмедов ўртоқларнинг «КПСС Программаси проектининг буюк халқаро аҳамияти», «КПСС Программаси — коммунистик жамият қуриш программаси», «КПСС Программаси ва идеология соҳасидаги вазифаларимиз» каби темалардаги қисқача докладларини эътибор билан тингладилар.

Шундан сўнг колхозчилар олимларга янги Программа проекти бўйича ўзларини қизиқтирган саволларни бердилар. Ёш олимлар клубга тўпланганлардан тушган 20 дан ортиқ саволга мазмунли жавоб бердилар.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси савол-жавоб кечаси ташкилотчиларига қишлоқ меҳнаткашлари номидан самимий миннатдорчилик билдирдилар.

М. ДАМИНОВ.

„ОЛТИН МЕДАЛЬ" УЧУН КУРАШУВЧИЛАР САФИДА

Ҳа, «Пахтакор» мамлакатимиздаги кучлиларнинг-кучлиси бўлган 10 та футбол командаси билан бирга олтин медаль учун курашиш ҳуқуқини олди! Мавсум бошидан буён минг-минглаб футбол ишқивозлари учун қанчадан-қанча қувонч, ташвиш туғдирган командамиз ниҳоят мақсадига эришди. Чемпион номини олиш учун курашувчилар сафига кириш Тошкентнинг ёш футбол коллективи учун жуда катта ютуқдир. Негаки, чемпионлар-чемпиони бўлган Москва динамочилари ҳам, кўп йиллик тажриба орттирган Ленинграднинг «Зенит» командаси, «Шахтёр», «Молдова» футбол коллективлари ҳам, «Пахтакор»нинг эски рақиби ва қўшниси «Қайрат» ҳам бундай ҳуқуққа эга бўлаолмай қолди. Бу катта ғалаба йил бошидан буён қилинган астойдил ҳаракат, ҳар бир ўйинда кўрсатилган фидокорлик ва ғайрат самараси бўлди.

«Пахтакор»нинг ўйиндан-ўйинга кучга тўлиб бораётгани, команданинг ўсаётганлиги яққол сезилиб турибди. Ўйинчилар чаққон ҳаракат қиладиган, майдондаги вазиятни яхши тушунадиган бўлиб қолдилар. Футбол ишқивозлари ўртасида аввалдан шуҳрат қозонган Акмал Азизхўжаев сўнгги ўйинларда янада юксак маҳорат кўрсатиб, жон куйдириб, астойдил ўйнамоқда. Тамошабинлар жуда кўп матчларда командани бир неча марта аниқ голдан сақлаб қолган дарвозабон Ю. Пшеничниковни севиб қолдилар. Марказий ҳужумчи Г. Красницкий ҳамма дарвозабонлар учун хавфли ўйинчи деб эътироф этилмоқда. Команда урган 30 та голнинг қоқ ярмисини Геннадий киритди. Ярим ҳимоячи В. Тажиров, эпчил ҳужумчи Ю. Беляков ва команданинг бошқа аъзолари ўйини ҳам яхшиланди. Дублёрлар составида тарбияланган М. Ёқубов, С. Семёнов, М. Шариповлар эндиликда асосий составда мустаҳкам ўрнашиб қолишди. Ёш ҳужумчилар Ҳ. Раҳматуллаев, Б. Абдураимовлар ҳам команданинг муваффақиятига катта ҳисса қўшишаётир. Командада ўйин қоидасини бузиб, қўполлик қилиш ҳоллари йўқолганлиги айниқса қувончлидир. Буларнинг ҳаммаси старший тренер А. Келлернинг футболчилар ўртасида таълим-тарбия ишларини кескин яхшилаганлиги, уларга техник-тактик методларни чуқур ўргатаётганлиги натижасидир.

«Пахтакор»нинг резерви — дублёрлар ҳам 10 та кучли команда сафидан жой олди.

Финалда олтин, кумуш ва бронза медаллари учун «Торпедо», ЦСКА, «Динамо» (Киев), «Локомотив», «Спартак» (Москва), «Динамо» (Тбилиси), «Авангард», СКА, «Спартак» (Ереван) ва «Пахтакор» командалари курашадилар. Финал ўйинлар 27 августдан бошланади.

Чет эл мутахассислари Ўзбекистон пахтакорларининг „сирлари"ни ўргандилар

БМТ озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи халқаро ташкилоти томонидан пахтачиликка бағишлаб Ўзбекистонда ўтказилган семинар ўз ишини тамомлади. Семинарда Бирлашган Араб Республикаси, Ироқ, Покистон ва Афғонистоннинг мутахассислари ва олимлари қатнашди.

Чет эл мутахассислари Ўзбекистон пахтакорларининг «сирларини» беш ой мобайнида ўргандилар. Улар олимларнинг лекцияларини тингладилар, илғор колхоз ва совхозларда агротехника билан танишдилар, пахта етиштиришда қўлланиладиган совет машиналарини ўргандилар. Меҳмонлар кўпгина илмий тадқиқот институтларида бўлдилар, жўнаб кетиш олдидан эса уларни Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Н. Маннонов қабул қилди. Покистоннинг машҳур олими, пахтачилик илмий тадқиқот институтининг директори доктор Маҳбуб Али ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Сизнинг республикангизнинг тажрибаси бизга ўз ватанимизда пахта ҳосилдорлигини оширишга ёрдам беради. Ҳозир бизда пахтанинг ҳосилдорлиги Ўзбекистондагига нисбатан икки баравар паст. Сизнинг Республикангизда илмий тадқиқот ишлари айниқса юксак даражада олиб борилмоқда, биз бу ишлар билан батафсил танишдик. Ўзбекистон олимлари пахтачилик проблемаларини ҳар томонлама ва жуда батафсил тадқиқ қилиб, барча янги методлардан, шу жумладан радиоактив изотоплардан ҳам фойдаланмоқдалар. Фан янгиликлари практикага кенг жорий қилинмоқда, бу эса ҳосилдорликни тез оширишга имкон беради. Мичурин таълимоти асосида пахтанинг тезпишар ва серҳосил сортларини яратган Ўзбекистон селекционерларининг тажрибаларига ҳар қанча юксак баҳо берса арзийди.

Покистонда пахтачиликда механизация жуда кам қўлланилмоқда. Сизларда эса ҳамма ерда машиналар борлигини кўрдик. Ўзбекистоннинг пахтачиликдаги ютуқлари билан танишиш бизда кўпгина янги идеялар туғдирди. Семинар вақтида ўрганилган баъзи методларни, жумладан, чигитни квадрат-уялаб экиш тажрибасини, ўғит солиш методини, селекция методикасидаги кўпгина нарсаларни ўз мамлакатимизда қўлланамиз. Совет кишилари бизларни жуда яхши кутиб олдилар ва ўз ютуқларини чин қалбдан баҳам кўрдилар. Бизнинг Ўзбекистонда бўлишимиз жуда фойдали бўлди. (ЎзТАГ).

160 ДАН ОРТИҚ НЕВАРА, ЧЕВАРА, ЭВАРА...

Калинин районидаги Карл Маркс қишлоқ советига қарашли Алишер Навоий номли колхозда яшовчи Адолат Раҳимжонова яқинда 110 ёшга тўлди. Пири-бадавлат бу аёлнинг 160 дан ортиқ невара, чевара, эваралари бор. Ҳали ҳам ўзини тетик ва бардам сезаётган Адолат хола бахтли ҳаёт кечирмоқда.

Т. ЖЎРАЕВ

Телевизор ЭКРАНИДА

16 АВГУСТДА

19.00. Спорт обзорчисининг суҳбати.

19.20. Телевизион янгиликлар.

19.40. «Коммунизм қуриш программаси» циклидан лекция.

20.00. «Музика луғати саҳифаларидан» деган эшиттириш. (Ўзбек тилида).

20.25. Ўзбек тилида «Ғўза парвариши суръати сусайтирилмасин!» деган телевизион очерк.

20.40. «Басся учун жанжал» деган поляк бадиий фильми.

22.05. Ўзбек тилида Веркорнинг «Денгиз сукунати» асари асосида телеинсценировка.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Халқаро аҳвол

Ғарбий Берлин маъмурлари нега асабийлашмоқда

БЕРЛИН, 14 август. (ТАСС). Ғарбий Германиядан бу ерга келаётган хабарлар Бонннинг ва баъзи Ғарб давлатларининг раҳбар доираларида ғазаб ва саросималик авж олиб кетганлигини кўрсатиб турибди. Бунинг сабаби ҳам маълум: Ғарбий Германия ва Ғарбий Берлиндаги реваншчи кучларнинг душманлик фаолиятидан Германия Демократик Республикасини муҳофаза қилмоқ учун Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг кўрган чоралари тинчлик душманларининг қўпорувчилик ишлари билан шуғулланишларига имкон бермай қўяди.

Информация агентликларининг хабарларида айтилишича, Германия Федератив Республикасининг ташқи ишлар министри фон Брентано уч Ғарб давлатининг элчилари билан кенгаш ўтказмоқда. Канцлер Аденауэр ўз нутқида Германия Демократик Республикасининг ҳукумати шаънига ҳақорат гаплар айтди ва ўзи яқинда ўйлаб чиқарган чорани—Германия Демократик Республикаси ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши «иқтисодий тазйиқ чоралари» ўтказиш керак, деган гапни яна қўзғади. Ғарбий Берлин бургомистри Вилли Брандт жанжал чиқариш ниятида Ғарб давлатларининг Ғарбий Берлиндаги комендантларига мурожаат қилиб, Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг ҳаракатларига қарши «қатъий чоралар кўришни» талаб этди.

Шоввоз бургомистрнинг реваншчилик ниятлари қай даражага бориб етганлигини шу факт ҳам кўрсатиб турибдики, Брандт Берлиннинг демократик секторини Ғарбий Германиянинг бир қисми деб айтмоқда. Ҳар хил иғвогарликлар қилишга моҳир бўлиб қолган Германия Федератив Республикасининг мудофаа министри Штраус ўзига тегишли бўлмаган ишга уялмай-нетмай аралашиб, Германия Демократик Республикасининг аҳолисига рўй берган вазиятда ўзини қандай тутиши лозимлиги ҳақида «директивалар» бера бошлади.

Ғарб давлатларидаги газеталар ва агентликларнинг мухбирлари Берлиндаги секторлар ўртасида бўладиган қатновларни контроль остига олиш мақсадида янги чоралар кўрилаётганлиги муносабати билан шаҳардаги демократик сектор аҳолиси дуч келадиган қийинчиликларни бўрттириб кўрсатиб, Германия Демократик Республикаси аҳолисини қўрқитишга уринмоқдалар. Мухбирлар бунинг учун кишининг кулгисини қистатадиган «фактлар»дан бошқа нарсани рўкач қилолмаётирлар. Чунончи: Рейтер агентлигининг мухбирининг хабарига қараганда, Берлиндаги бир қиз мухбирга: «Энди мен апельсин тополмай жуда қийналадиган бўлдим» деган эмиш. Ғарбий Берлин апельсинларни эмас, балки иғво хабарларни келтириб тарқатаётганлиги ҳаммага маълум-ку, ахир!

Матбуотнинг жиддий вакиллари, Ғарбий Берлин ҳукумат маъмурлари Берлин секторларининг чегараларида вазиятни чатоқлаштиришга уринаётганликларига қарамай, бу чегараларда осойишталик ҳукм сураётганлигини эътироф қилмоқдалар.

УЧ ДАВЛАТНИНГ ЖЕНЕВА КЕНГАШИДА

ЖЕНЕВА, 14 август. (ТАСС). Ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида уч давлат вакилларининг бу ерда бўлаётган кенгашининг бугун 335-мажлиси бўлди. Мажлисда Англия вакили М. Райт раислик қилди.

Бу мажлисда совет делегациясининг бошлиғи С. К. Царапкин ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласида Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига 1961 йил 9 августда юборган нотаси текстини кенгаш протоколига киритмоқ учун ўқиб берди.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

◆ Хитой Халқ Республикаси Раиси Лю Шао-цинининг таклифига биноан, Гана Республикасининг президенти ва ҳукумат бошлиғи доктор Кваме Нкрума Пекинга келди.

◆ Нгодиньемчи маъмурлар Жанубий Вьетнам аҳолисига жабр-зулм қилишни давом эттирмоқдалар. Июль ойининг охирида жазочилар отряди Сайгон яқинида, Жиа-Динь вилоятидаги икки қишлоққа ҳужум қилган вақтда аҳолидан 14 киши ўлдирилган ва ярадор қилинган ҳамда 23 киши қамоққа олинган.

◆ Генерал Носаван қўшинлари учун озиқ-овқат ташувчи транспорт самолети 13 августда Вьентьяндан 80 миля шарқи-шимолда ҳалокатга учраган. Экипаж аъзолари — беш американликнинг ҳаммаси ўлган.

◆ Рейтер агентлиги мухбирининг Мадриддан хабар беришича, Мадрид метросининг станцияларидан бирида икки поезд тўқнашган. 135 киши ярадор бўлган.

◆ Цейлон ўқитувчиларининг туристик клуби таклифига биноан у ерда меҳмон бўлган совет ўқитувчилари Цейлондан Ватанга жўнаб кетдилар. Совет ўқитувчилари Цейлонда уч ҳафта бўлдилар. Шу вақт ичида улар маориф системаси билан танишдилар ва бир қанча университетларни, колледжларни, мактабларни ва машҳур тарихий жойларни бориб кўрдилар.

14 август. (ТАСС).

Германия Демократик Республикаси ички ишлар министрининг фармойиши

БЕРЛИН, 14 август. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: Ғарбий Германиядаги «Эркин Берлин» радиостанцияси ва РИАС масъулиятсиз хабарлар тарқатиб, Бранденбург дарвозаси олдидаги чегарани зўрлик билан бузишга ва бошқа хатарли иғвогарликлар тайёрлашга чақирмоқда. Ғарбий Берлин ва Ғарбий Германия ҳукумат маъмурлари иғвогарлик намойишлари ташкил қилганликлари ҳақида ҳам хабар берилмоқда. Шу муносабат билан Германия Демократик Республикасининг ички ишлар министри К. Марон демократик Берлин билан Ғарбий Берлин ўртасидаги Бранденбург дарвозаси олдидан ўтадиган йўлни бугундан бошлаб ёпиб қўйиш тўғрисида фармойиш берди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4-БЕТ, 16 АВГУСТ, 1961 ЙИЛ.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ТЕАТРДА (Кафанов номли парк, Халқ ижоди уйининг ёзги театри)— 16/VIII да **Флория Тоска**, 17/VIII да **Шопениана ва балетлардан парчалар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/VIII да **Алишер Навоий**, 17/VIII да **Гамлет.**

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Эркин шамол (кенг экранли фильм-оперетта) — «ВАТАН», «МИР», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қайтиш — НАВОИИ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч 8 ва 10 да).

Номаълум аёл — НАВОИИ номли (кундуз соат 1-20 минут, кеч 5 ва 7 да).

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Эркин шамол—«ФЕСТИВАЛЬ» (кенг экранли), ПУШКИН номли, «УДАРНИК», «РАКЕТА».

Раис — марказий ҳужумчи — «САЛЮТ».

Ўпирилиш — ТЕЛЬМАН номли.

Қайтиш — «ВАТАН».

Жондан тўйган шоферлар — «ОКТЯБРЬ».

Сиҳрли томоша — «ШАРҚ».

Қатнаб ўқийдиган ва сиртқи

Тошкент область ўрта мактаби

5, 6, 7, 8, 9, 10-синфларга Тошкент областининг ҳамма район ва шаҳарларидаги гражданлардан 1961/62 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Дарслар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: маълумоти ҳақида ҳужжат, паспорт намунасидаги 2 та фотокарточка, иш жойидан справка, турар жойдан справка, таржимаи ҳол.

Мактабнинг уч филиали бор: биринчи (марказий) филиал — Оржоникидзе районидаги 1-ўрта мактаб ҳузурида, иккинчи филиал — Ўрта Чирчиқ район, Бектемир қишлоғидаги 52-ўрта мактаб ҳузурида, учинчи филиал — Чирчиқ шаҳридаги 8-ўрта мактаб ҳузурида.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Оржоникидзе район, Луначарский посёлкаси, Киров кўчаси, 9-уй.

Тошкент шаҳар **Куйбишев ошхоналар трестининг**

ОШПАЗЛИК МОЛЛАРИ МАГАЗИНИ

(Огородная кўча 13-уй, 4, 5-троллейбус, 21-автобуснинг «Экскаватор заводи» остановкаси)

ТОРТ, ПИРОЖНОЕ, ҲАР ХИЛ ТАОМ ВА СОВУҚ ЗАКУСКАЛАР ТАЙЁРЛАШ УЧУН

ЗАКАЗ

қабул қилади

Фабрика ҳузурида диета ошхонаси ва уй ошхонаси ишлайди.

Уйга ҳам овқатлар сотилади (10 процент скидка билан).

Отчопар кўча, 59-уйда турувчи **Владимир Яковлевич Савельев**нинг Чинобод кўча, 8-уйда турувчи Зинаида Ефимовна Савельевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

3-Ахил кўча, 21-уйда турувчи **Халил Пўлатов**нинг шу уйда турувчи Таисия Дмитриевна Васильковадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими—34048, 132, Секретариат—34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01672

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахо Тошкент шаҳри

Нашр. В. 1661.